

Ingyenmelléklet: „A gyomok kártétele és irtásuk.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. sz.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 878-73.

Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: József 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt.

Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 20. szám.

Vasárnap, május 19.

Volt, van, lesz!

Irtó: Buday Barna

Ez az időrend a természetes az előre való haladásban. Volt, van és lesz: a múlt, a jelen és a jövő. Csakhogy az emberi életben visszafelé fordul a sorrend. Az élet elején az tölt el bennünket, ami lesz, — a közepén az, ami van, — a végén az marad a miénk, ami volt.

Mert az ifju a multra nem igen ügyel, a jelent is csak átmeneti állapotnak tekinti. Élete csupa készülődés, várakozás, reménykedés; utazás a kilátások és a teljesülések felé. Mint a forrásnak és a bimbónak, épp úgy a gyermeknek sincs még multja, amellyel beszélni kívánna, nincs jelene, amely mellett

Amikor a ló lovas nélkül viszi át a gátat.

Képlünk a lódomitásnak rendkívül érdekes sikerét mutatja be: a pompás paripa lovas nélkül ugorja keresztül a gátat. Ez a teljesítmény igen nagy ritkaságszámba megy.

megrögzülni szeretne: csak jövője van, amelyről ábrándozni szokott. Mit törődik az ifju azzal, ami volt, és mit bánja, hogy rövid a ma: csak hadd peregen le ez mielőbb s jöjjön a reményekkel telt szép holnap; az ő számára abban van a boldogság ígérete, ami jönni fog, ami lesz.

Az érett férfinak már a ma gondoljai kötik le minden figyelmét. Nincs ideje merengeni se a múlt, se a jövőndön. Ami bimbó volt benne, az vagy elhervadt, vagy virággá nyílt. Családot alapít, örömk és gondok szakadnak rá s betölti egész életét a jelen. A holnapot már nem vár többet, mint amennyit a tegnap adott. Azt tartja a magáénak, ami van.

Az aggastyán immár mindazt elérte, amit lehetett. Nincs már mi jót remélnie a jövőtől. Gyermekei kirepültek, társasága megfogyott: öreg barátai elhaltak lassacskán, egyre szűkül a régi kör, a ujon jöttek pedig idegenül néznek rá, mert az ifjuság az ifjusághoz huz. Mind kevesebbet törődnek vele az emberek s ő velük. Érzi, hogy kirekedt a világból. Ha az alkonyatot nézi, a maga elmulása jut eszébe: ha vándormadarakat lát elvonulni, arra gondol, fogja-e még látni a visszaérkezésüket? Egyre gyakrabban hallja, hogy már megint elment egy jóbarát, ismerős, a régi élet tanuja: a mult sírkamrája egyre teltebbé válik. Ha beszélni akar a régi, kedves embeveivel, a temetőbe kell mennie. Ha vissza akarja idézni egykori örömeit, reményeit, az emlékezet szárnyára kell szállania. Így aztán, mint a füz ága a föld felé, ő is egyre inkább a mult felé hajlik, mert abban fekszenek életének értékei. Az marad végül az övé, ami volt.

Lesz, van, volt. Ezek a létrafokokon száll az ember lefelé, a nyíló élettől a hervadó életig.

Mennyire másként van ez a nemzet életében! Itt a kezdet és a vég örökösen érintkezik egymással s a kettő folytonosságá olvad össze. Mert a nemzet életében találkozik az új nemzedék a régivel, az este a reggellel, az alkony a hajnallal; itt minden korosztály együtt van, itt nem vөнülhet el semmi remény, semmi érzés, mert amennyi elvész belőle, annyi vissza is tér. Ami egyik helyen eltűnik a földben, az más helyen kibuvik a föld alól. Amiről az öregek lemondanak, azt felveszik a fiatalok s tovább viszik bizó lélekkel, s amiről az ifju fő megfélekedezik, azt számontartják az öregek. Rómát az öregek tették nagygyá, a mai Olaszországot az ifjai emelik. Hol az egyik, hol a másik korosztály huz jobban, de egyik segíti a másikat, különben megállana vagy felborulna a székér. A nemzet szívében együtt lüktet a mult, a jelen és a jövő. Ezért tud ellentállani az időknak és a balsorsnak, ezért halhatatlan.

Ha az egyes embert olyan szerencsétlenség éri, mint amilyen a mi nemzetünket sújtotta, hogy elrabolják életének gyűjtött értékeit s nyomoruságosan sivárrá teszik jelenét, akkor az egyén megsemmisülten összerogy, mert már nincs ideje, ereje és hite a balsors kikorrigálására. A nemzetnek azonban van ideje, hiszen az ő életében évtizedek jelentenek egy napot; van ereje termékenységében, van hite ifjuságában. A nemzetnek nem kell kétségbe esnie, mig tud emlékezni a multra és tud hinni a jövőben.

Való-e az, hogy a Nagy-Magyarország nincs többé? Hát elpusztult-e az a fa, amelynek gyökérzete és rügyhajtó ereje megmaradt? Volt, nincs, de lesz. Az emlékezés gyökerében és a bizakodás rügyében

minden tovább él. Árasszanak el a tüzes nyelvek mindnyájunkat azzal a szent hittel, hogy ami volt, az lenni fog.

Ezer éven át miénk volt a Nagy-Magyarország, — van Isten az égben, — lesz még ünnepe a magyarnak!

Gyönyörű ünnepel avatják fel a Hősök Emlékkövét.

Vitéz Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, Bethlen István gróf miniszterelnök előterjesztése hozzájárulását adta ahhoz, hogy az 1914—18. évi nagy háboruban a haza védelmében elesett hős katonák emlékére a fővárosi Ezredéves Emlékmű előtt elhelyezett emlékkövek és az ezzel egyidejűleg az Ezredéves emlékműnek felavatási ünnepe a Hősök napjára, 1929. május 26-án, vasárnap, délelőtt 10 óra 30 percre tüzes-sök ki.

Bethlen István gróf miniszterelnök az ünnep megrendezésével bárcibázi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkárt bízta meg. A kormányzó jóváhagyta az ünnep programját. A program szerint a kormányzó 10 óra 30 percor érkezik meg és fogadja az Andrássy-uton kivonult honvédek tiszteletadását. Az énekek a Nemzeti Himnuszot éneklik, majd Bethlen István gróf miniszterelnök emlékbeszédet mond. Abban a pillanatban, amidőn a háboruban elesett Hősök Emlékkövét betakaró nemzeti zászlót eltávolítják, az ünnepélyen megjelent összes zászlótartók zászlóikat meghajtják. A Gellérthegyen ágyukövek dörödnének el és Budapest összes templomaiban a harangok megkondulnak. Ezután Sipőcz Jenő dr., Budapest székesfőváros polgármestere átveszi a Hősök Emlékkövét, valamint a haza ezredéves fennállására emelt Ezredéves Emlékművet a főváros gondozásába. A koszorúk elhelyezése alatt az énekek a Nemzeti Hísekegyet éneklik és a zászlótartók zászlóikat magasan tartják. Ezután a kormányzó a kivonult csapatok, illetve osztagok díszmenetét személyesen vezeti a háboruban elesett hősök emlékműve előtt.

A honvédség budapesti helyőrségének csapatai az Oktogontól az Aréna-utig az Andrássy-ut egész vonalán állanak fel. Ugyszintén itt állanak fel a csendőrség, fegyverőrség és az államrendőrség kivonult osztagai is. Kivonulnak a levétek és a cserkészek is.

Az Emlékmű előtt emelt szónoki emelvénytől jobbra és balról a háboruban résztvevő ezredek zászlóit fogják tartani a háboruban vitézségükért többszörösen kitüntetett altisztek. A Hősök Emlékkövének két oldalán díszeségek állanak: jobboldalról a magyar királyi palatörőrség alabárdos testőrei, baloldalt pedig a magyar királyi koronatorőrség koronátori tisztjeik vezetése alatt. Honfoglaló Árpád és a hat vezér lovasscsoportja körül a megyei és városi törvényhatóságok díszmagyarba öltözött küldöttségei helyezkednek el a törvényhatóságok zászlóival.

A Hősök Emlékkövétől jobbra és balra két emelvény lesz. A jobboldali I. számú emelvényen foglalnak helyet: Magyarország kormányzója és a közjogi méltóságok. A II. számú emelvényen foglalnak helyet a társadalom és szellemi élet vezetői.

A felavatás napján a főváros összes középületei, az állami hidak, a Dunán horgonyzó hajók zászlódszít öltének.

Az Ezredéves Emlékmű megalkotását az 1896. VIII. t. c. rendelte el. Bánffy Dezső báró akkori miniszterelnök megbízást adott Zala György szobrászművésznek és Schickedanz építőművésznek a mű alkotására. Tekintettel az emlékmű nagy méreteire, az emlékmű összes szoboralakjai csak a háború kitöréséig készültek el és a hat lovas vezér bronzöntése csak az utóbbi években vált lehetségessé. A tényleges költségek az emlékmű teljes befejezéséig 2,830.000 pengőttel teket ki.

A Hősök Emlékkövét Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízása alapján Kertész K. Róbert helyettes államtitkár és Lechner Jenő dr. egyetemi tanár tervel alapján készítették egy darab budakalászi kőből. A kőlap 6.5 méter hosszú, 3 méter széles és 1.2 méter magas. Sulya 450 méterteráza. A kőlap tetején ki van faragva egy keresztformájú kard. A kőlapnak a honalapító Árpád és hat lovas vezérszoborportra néző részén e szavak vannak kifaragva: Ezredéves határolókat, az Andrássy-ut felé néző részén a két évszám: 1914—1918.

Terjed a revíziós gondolat a munkások között.

A keresztényszocialista állami alkalmazottak gépgyári csoportja mult vasárnap közgyűlést tartott, amelyen kimondották, hogy belépnek a Revíziós Ligába és a *liga céljaira egy órai bérüket ajánlották fel*. A munkások pénteken, a rendes munkaidő után, egy órát dolgoztak és bérüket a Revíziós Ligának küldötték el. — A magyar-óvári selyemgyár munkásai és tisztviselői is bejelentették egyhangú csatlakozásukat a mozgalomhoz. A munkások közölték a Revíziós Ligával, hogy támogatni akarják a ligát nemzetmentő munkájában. A magyaróvári munkásság hazafias állásfoglalása különösen jelentős, mert Magyaróvár egészen közel fekszik a trianoni határhoz és a magyaróvári munkások között igen sok az idegen-ajku munkás. — Az abonyi munkásság május 9-én nagyszabású gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a revíziós mozgalom mellé állnak. Az egyhangú határozatról értesítették a Liga vezetőségét. — Pécssett Áldozócsütörtökön a Komló-bányatelep kőbányászainak mintegy százötven főnyi csoportja gyűlést tartott, amely egyhangulag elhatározták, hogy csatlakoznak a revíziós mozgalomhoz. A munkások fejenként egy napi keresetükből egy-egy pengőt ajánlották fel a Liga céljaira. — A Keresztényszocialista Szakszervezetek Szövetsége május hó 10-én Budapesten nagygyűlést tartott, amelyen Tóth János és Haller István országgyűlési képviselő beszéde után nagy lelkesedéssel kimondották, hogy a szövetségbe tömörült munkásság belép a Revíziós Ligába. A közgyűlés határozati javaslatban mondta ki, hogy a Ligát erkölcsileg és anyagiilag támogatja. — A nagybányai bányamunkások május hó 9-én nagygyűlést tartottak, amelyben kimondották, hogy csatlakoznak a Revíziós Ligához. A nagygyűlés élesen elítélte a szociáldemokrata párt vezetőségének magatartását.

Hitelszövetkezeti kongresszus lesz Budapesten.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet kongresszusi választmánya legutóbbi ülést tartott Schandl Károly dr. ny. földmivelésügyi államtitkár, alelnök-vezérigazgató elnöke mellett. A választmány egyhanguan elhatározta, hogy az OKH kötelékébe tartozó szövetkezetek kongresszusát az idén június hó 10-én, délután 5 órakor tartja meg a fővárosi Vigadó összes termeiben. A kongresszuson Schandl Károly beszámol a szövetkezeti propaganda eredményeiről és vázolja a szövetkezetek tevékenységét

„A tót leány“ műkedvelő szereplői Zalavárott.

(Mészáros István felvétele.)

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

az ország gazdasági talpraállításában. Ezután Kovács János kincstári főtanácsos, ügyvezető igazgató tart előadást *Gyakorlati tapasztalatok és tanácsok szövetkezeti vezetők és tagok részére* címen. A kongresszust, amelyet nagy érdeklődés előz meg, diszvacSORA követi.

Fagykárosult gazdák a minisztereknek.

Május hó 8-án, szerdán, Heves vármegye *tiszafüredi* járásának küldöttsége kereste fel a képviselőházban Mayer János földmivelésügyi és Wekerle Sándor dr. pénzügyminisztert. A küldöttség előadta, hogy a fagykár miatt a járás lakossága a legnagyobb nyomor elé néz és ezért adóelengedést és kölcsönnyújtást kérnek. Mayer János miniszter azt válaszolta, hogy a szükséges intézkedéseket már megtette, amennyiben vetőmagvakat osztott ki, a munkanélkülieken pedig a *visszabályozási munkák megindításával* igyekszik segíteni. Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter kijelentette, hogy a *törvény nem ad módot adóelengedésre*. Ellenben kamatmentességgel, *részletfizetési kedvezményrel és az adófizetés kitolásával* kíván segíteni a károsultakon. Sokkal nehezebb kérdés a kölcsön, mert jelenleg ilyen célokra nincs már fedezet. Ha azonban az adók a várakozás szerint folynak be és később felesleg mutatkozik, *ennek egy részét szívesen fordítja a kívánt célra*. — Május hó 10-én, pénteken Borsod, Gömör és Abauj vármegyék küldöttsége jelent meg Mayer János miniszter előtt és bejelentették, hogy *Abauj megyében mintegy 40.000 katasztrális hold buzaterület fagyott ki és a vetőmaghitel nem áll arányban a kár nagyságával*. Mayer miniszter közölte a küldöttséggel, hogy igyekszik megtalálni a módját annak, hogy a károsult gazdáknak további segítséget nyújtson.

Kilenc főnyi olasz csoport érkezik a Falufelesztési kongresszusra.

Mint ismeretes, június első napjaiban tartja üléseit a *Nemzetközi Falufelesztési Kongresszus*, amely a mai falufelesztés nagy kérdéseivel foglalkozik. A kongresszuson majdnem minden nemzet képviselteti magát. Legujabban Mussolini, olasz miniszterelnök helyettese, *Augusto Turati*, jelentette be a Kongresszus előkészítő bizottságának, hogy Olaszország részéről kilenc tagú delegáció érkezik *Enrico Beretta* professzor vezetés alatt. Enrico Beretta, aki a fasiszta Italia iskolán kívüli népművelésének egyik legkiválóbb vezetője, a kongresszuson „A falufelesztés szempontjából mi a jelentősége a jelenlegi agrármozgalomnak?” címen tart előadást.

Melyik madarat ábrázolja ez a kép?

A „Vasárnap“ második mezőgazdasági versenye.

Április hó 28-iki számunkban hirdettük ki első mezőgazdasági versenyünket. Olvasóink komoly érdeklődést tanúsítottak a pályázat iránt, ugyanis a kitűzött határidőig, május hó 11-ig, összesen százötvenhatan küldötték be a közölt kép aláírását. Ez a szép eredmény arra ösztönöz bennünket, hogy tovább folytassuk ilyenirányu versenyünket.

Alább tehát ismét egy aláírás nélküli képet talál a figyelmes olvasó. Ha jól megnézte, megismerte és elgondolkodott felette, akkor a következő három kérdésre válaszoljon:

1. Melyik madarat ábrázolja a kép?
2. Hasznos-e, vagy káros-e ez a madár?
3. Ha hasznos, miben rejlik a haszna? Ha káros, mi-ben van a kára?

A válasz beküldése ugyanugy történik, mint az előző versenyénél. A pályázó elővesz egy levelezőlapot (levelet írni felesleges) és legfeljebb ráírja ezt a két szót:

Mezőgazdasági képrejtvény.

Ha leírta, a következőképpen folytatja:

1. A május hó 19-iki számban közölt kép a ábrázolja.

2. A madár hasznos (vagy káros).

3. Hasznos azért, mert (Vagy káros azért, mert)

Végül a pályázó pontosan leírja nevét, foglalkozását és lakását (község, utolsó posta, megye.)

A levelezőlapokat a „Vasárnap“ szerkesztőségébe, (Budapest, IX., 1.) kell beküldeni.

legkésőbb május hó 31-ig.

A versenyen résztvevő olvasóink névsorát a június hó 9-iki, a pályázat eredményét pedig a június hó 16-iki számban tesszük közzé.

Azok között, akik mind a három kérdésre helyes választ küldöttek,

tíz darab kitünő könyvet sorsolunk ki.

Szeretettel kérjük olvasóinkat, örvezzetessenek meg bennünket azzal, hogy a második versenyen még többen résztvesznek, mint az elsón.

Kik vettek részt az első versenyen?

Alább közöljük azoknak az olvasóinknak névsorát, akik az első versenyünkön résztvettek. Elismerés és dicséret illeti őket, mert tanujelét adták, hogy érdeklődéssel viseltetnek a mezőgazdasági ismeretek iránt.

Névsoruk — a pályázatok beérkezésének sorrendjében — itt következik:

Kiss András, Tóth Ferenc, Halas Ferenc, ifj. Szabó Károly, Dombi Lajos, Nyíri Imre, Burget Antal, Niklai János, Czimer Sándor, Tóth Benedek István, ifj. Varga József, Kovács Lajos, Király Kovács István, Bottlik Bálint, Danes István, Német Pál, Bahidszky János, Biró Ferenc, Sztraka Ferenc, Szabó József, Karli Etuska, ifj. Nagyistók József, Ujhelyi János, Tarnóczy János, ifj. Batha Kálmán, Tóka Mihály, Dady László, Szűcs Gábor, Szörös István, Bertalan Sándor, Lipsey Lajos, Deák József, Gulyás László, Balázs András, Kiss Sándor, Kondacs Mariska, Nagy Imre, ifj. Borics László, ifj. Kovács Mihály, Bajzik Antal, Nagy K. István, Timár Miklós, Borás Antal, P. Bárányos József, Kondráth Antal, Fajzon János, Kiss Mátyás, Smódiés Dániel, Kovács Ferenc, Takács László, Luca Jenő, Kiszely András, Asztalos János, Dezső István, Magyar László, ifj. Kaczor József, Kiss János, György Gyula, Gyenese József, Seherer János, ifj. Daru János, ifj. Mile Géza, Fekete Gyula, Biró István, Pájer Ferenc, Varga Ferenc, Bujtor József, Szita József, Timár Gergely, Zádory István, Pintér József, Sajben András, Fudala István, Tóth S. András, Gerits János, Dömök István, Bácsi Bálint, Kovács József, Salamon Sándor, Sulák Sándor, Báchesz János, Gonda Vince, Horváth Gyula, Balogh János, Kiss Lajos, Pázsit Miklós, Palánki József, Gelencsér Lajos Imre, Kozári Mihály, Túttó Gergely, Polczér András, Farkas Károly, Szabó József, Kotán Ignác, Komjáti Antal, Szilágyi József, Ferenecz Kálmán, Lambert Péter, Gonda Gyula, Stiefl Simon, Jancsó János, ifj. Szűcs M. Sámuel, Szőnyeg János, C. Kis Imre, Ábel András, Paczolai Sándor, Gere Ferenc, Tóth Sándor, Major Károly, Böhm György, Németh György, Horváth Imre, Kulcsár János, Wenczlik Sándor, Bézsényi Sándor, Bujdos János, Erős István, Argyelán Gergely, Szalay Sándor, Bognár Ernő, Sallai Antal, Studinger Erzsike, Nemeskötő Ferenc, Kópasz, Aurél, Szabó Bálint, Kovács András, Fülöp József, Balog János, Fehér József, Csontos Márton, Olajos Mihály, Kányó Albert, Mentés István, Makara András, Peták Vilmos, Petrik Ferenc, Bugyis Máté, Cikk Antal, Szabó Miklós, Huszár István, Prutsch András, Menyhárt László Vince, Főglein Mihály, Farkasdy Vince, Nemes Miklós, Fördös János, Huszka Alajos, Szarvas Ferenc, Simon Dezső, Litauszky István, Kollár István, Pozsgai Imre, Demjén Gábor, Keszthelyi Mihály, Sávai Ferenc, Tóth Gábor.

Az első verseny eredményét és a nyertesek névsorát jövő héten közöljük.

Sokat tojó – nehéz festő

kiváló szép sávozott Plymouth tyukok keltetőjőjásai 30 fillérről kaphatók, napos csibék 1 pengőért előjegyezhetők. Törésmentes csomagolás. Magyarországon évfizedek óta bevált fajta.

Kapoun Zoltán baromfitelepe,

Szentendre, Rév-utca 1. szám.
Tenyészállatkiállításon kitüntetve

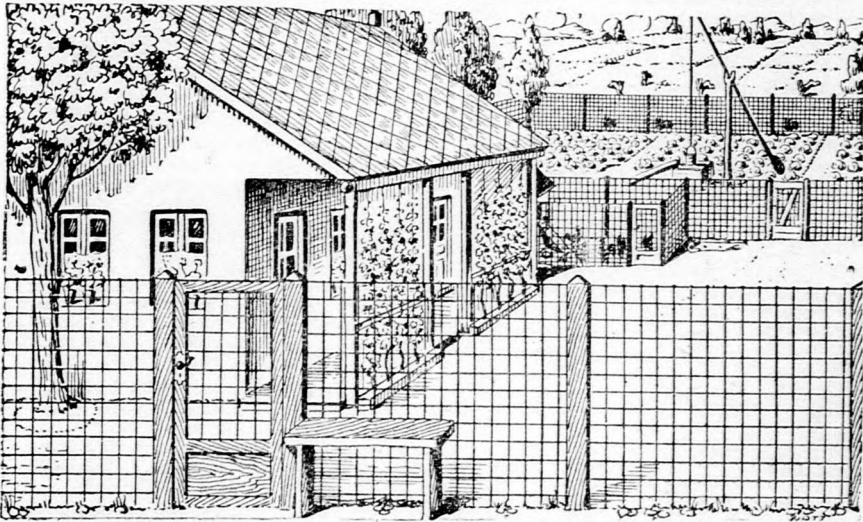
Uj kerékpárok 125, 140 és 160 pengő. Friss külső 6.80, 8.—, 8.50, 11.— és 13.20 pengő. Belső 2.40, 2.80, 3.20 és 3.60 pengő. Uj lánc 3.60, 4.— és 4.40 pengő. Pedálok párja 3.20, 3.60 és 4.— pengő stb.

Kérje 1100 képes ingyen árjegyzékünket.

LÁNG IMRE műszerésszmester,
Budapest, Teréz-körut 3. szám.

Reades a házatája, ha **HAIDEKKER HUNGÁRIA**-fonattal keríti be.

Igen alkalmas lakóházak, belsőségek, udvarok, szőlők kerítésére.

Okvetlenül kérje képes árjegyzékünket, amit szívesen küldünk ingyen!

Egyedüli gyártója:

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronymű-, vasbutor- és láncgyár

BUDAPEST, Üllői-ut 48/27.

Alakulóban van a leghatalmasabb világkartel, mely el akarja söpörni Magyarország buzatermelését!

Schandl Károly dr. azért hagyta el az államtitkári széket, hogy faluról-falura járva kiépítse a gazdatársadalom védelmi frontját

Mint ismeretes, huszonöt vármegye székvárosában bontotta ki az elmúlt hónapok folyamán Schandl Károly dr. ny. államtitkár, az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója a szövetkezeti eszme ujjászülletésének lobogóját. A nagy sikerrel lefolytatott akció a Sátoraljaújhelyen legutóbb tartott értekezlettel nem nyert befejezést, hanem tovább folytatódott az egyes törvényhatósági városokban, sőt a mozgalmat tovább kell folytatni a falvak lelkes vezetőinek, hogy az elhintett mag mindenhol termékeny talajra hulljon.

Május hó 7-én Magyaróvárt kereste fel Schandl Károly dr. és vezérkara. Ez az értekeztet túlnőtt a szövetkezeti propaganda keretein, mert valójában olyan összefogó volt, amelyen egész Moson-megye minden falujából és községéből megjelentek a vezetők és egyszerű földművesek.

Rajtuk kívül résztvett az értekezleten Németh Károly dr. főispán és Skultéty Miklós alispán, a Gazdasági Akadémia egész tanári kara Bánvárh Sándor igazgató vezetésével, Sattler János dr. polgármester, sokorópatkai Szabó István volt kiszgazdaminiszter, Pintér László országgyűlési képviselő, Ormándy János, a Felsődnunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója és sokan mások. Az OKH részéről megjelent Schandl Károly alelnök-vezérigazgató, Kovács János ügyvezető-igazgató, Borsody Sándor igazgató, Both Dező dr. h. igazgató, Wanke Gusztáv, az elméleti osztály főnöke, Blasck Jenő, Weber Jenő helyettes osztályfőnökök és Valkó László, a vezérigazgató személyi titkára.

Az értekezletet Bánvárh Sándor akadémiai igazgató nyitotta meg lelkes szavakkal, majd Schandl Károly dr. tartotta meg előadását.

— Az a nyomor és gazdasági összeomlás, — mondotta főbbek közt — amely az egész ország mezőgazdaságát válságba sodorta és nyomasztó viszonyokat teremtett csunka Moson-vármegyében is, végső intőjelként figyelmeztet, hogy a gazdaközönség ébredjen a szervezkedés

fontosságának tudatára és tömörüljön, hogy egységes szervezettel állhassanak erős acélfrontot, mely védőbástyája lehet a magyar mezőgazdaságnak a tengerentúlról fenyegető veszedelemmel szemben. Már megvalósulóban van a leghatalmasabb kartel, amelyet a világ legnagyobb mezőgazdasági termelő államai: Észak-Amerika, Kanada, Argentína, Ausztrália és Oroszország alakítanak, hogy a gabonaértékesítés világpiacán egységes elvek szerint fellépve, el-söpörjék az európai államok, köztük elsősorban Magyarország mezőgazdasági termelését és a tengerentúli buza világalomra jutását elősegítsék.

— Ez az ok és fenyegető veszély, amely engem elszóltott az államtitkári székből a frontra, hogy vármegyéről-vármegyére, városról-városra, faluról-falura járva megszervezzem a magyar gazdatársadalmat és előkészítsem a mezőgazdaság világharcát. Ennek eszköze elsősorban a szövetkezeti tömörülés, ezért hirdetem a gazdáknak, hogy sieszenek szövetkezeteik támogatására és teremtsenek üzlet-részek jegyzése, a betétállomány szaporítása által erős anyagi alapot a mezőgazdaság legfontosabb létkérdése: a hitel számára.

A rendkívül nagy lelkesedéssel fogadott előadás után elsőnek Németh Károly dr. főispán szólalt fel, aki hangoztatta, hogy teljes mértékben átérzi az elhangzott szavak nagy fontosságát. Pintér László országgyűlési képviselő a megjelent németajku gazdákra való tekintettel, német nyelven röviden megismételte az elhangzott előadást és rámutatott a szövetkezeti szervezkedés nagy fontosságára. Sokorópatkai Szabó István lelkes szavakkal csatlakozott a Schandl Károly által hirdetett eszméhez. Ormándy János a szövetkezetek együttműködésének szükségességét hangoztatta, majd pedig Tóth Sándor halászi főjegyző határozati javaslatot terjesztett a gyűlés elé, amely a

megye gazdaságalmát a szövetségi mozgalom erőteljesebb támogatására hívja fel, üzletrésztöke szaporítása és betétállomány gyarapítása által.

Az értekezlet után többszáz teritékes diszebed volt, amelyen számos felszólaló lelkesen ünnepelte Schandl Károlyt és örömmel üdvözölték Moson vármegye jövő hajnalhasadásának első napusgarát: a szövetségi újjászervezés megindulását.

A délutáni folyamán Schandl Károly dr. a *Gazdasági Akadémia* most épülő konviktusát, valamint az akadémia gazdaságát tekintette meg.

Pillanatok alatt kétszáz üzletrészi jegyzett a csongrádi gyűlés közönsége.

A magyaróvári nagyszerű értekezletet Áldozásüttörtök-ünnepén a csongrádi követte. A *Csongrád és Vidéke Hitelszövetkezet* rendes évi közgyűlésére összegyűlt a vidék szövetségi és gazdaságalmának színe-java. Megjelent *Farkas Béla* dr. csongrádi főispán, *Csemeghy Károly* csongrádi helyettes-polgármester, *Szedlaeck István* apátplébános, *Greskovics József* országgyűlési képviselő, *Greskovics Pál* gazdasági tanácsos, *Kiss József* igazgató-tanító és még sokan a város vezetői közül. Az OKH részéről *Schandl Károly* dr. alelnök-vezérigazgató, *Wanke Gusztáv* elnöki osztályfőnök, *Engedy Gyula* osztályfőnök, ifj. *Kovács János* ellenőr vettek részt a közgyűlésen.

Szedlaeck István apátplébános elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy a szövetségi szervezkedés a kis erőket egyesítve, sikerral veheti fel a létért való harcot a kartekek ellen. Ehhez a küzdelemhez az erőt nem a gyűlölet és a demagógia adja, hanem a szeretet és a megértés. Ennek a szeretethadjártnak a vezére *Schandl Károly* dr. vezérkara, akik ott küzdenek az első vonalban a kisemberek érdekeiért.

Ezután *Schandl Károly* dr. emelkedett szólásra. Bevezetőben változta a buza világpiaci helyzetét és nyomatékosan hangsúlyozta, hogy *Magyarország jövője a magyar mezőgazdaság sorsától függ.*

— Bejártam az országot, — folytatta *Schandl Károly* — huszonöt vármegye valamennyi községéből összegyűjtöttem a gazdaságalmát és a falvak vezetőit s a tizenkettedik órában hirdetem a gazdaságalmát előtt az önszegély alapján való szervezkedés szükségességét. Azt mondták ugyan egyesek, hogy beszédekkel nem lehet tőkét gyűjteni, de ime, a tények fényesen rájuk cáfoltak, mert az országos propagandaköri hatása alatt eddig már tizenhárom millió pengő össze a falusi és körzeti szövetségek tőkének szaporítására.

— Talán tévedésbe ejthetne egyeseket az a körülmény, hogy akkor veszem fel a küzdelmet, a hiteldrágaság ellen, amikor a *Magyar Nemzeti Bank* egy százalékkal emelte a bankrátát. A kamatláb felemelése azonban csak látszólag akadály a hitelügy országos érdekű kérdésének, mert az világlajosság. A pénz világpiacian bizonyos feszültség uralkodik, ami azonban, meggyőződésem szerint, csak átmeneti

Galamb-, páva- és kanárvásár Budapesten.

Budapesten hetenként kétszer, kedden és pénteken, a Városháza udvarán galamb- és kanárvásárt tartanak. Legutóbb három pávát is elhoztak, melyek ötven pengőért cseréltek gazdát.

jellegű és megszűnik abban a pillanatban, amikor a német jóvátételi kérdés nyugvópontra jut. De ettől eltekintve is örömmel jelenthetem, hogy a vezetésem alatt álló OKH nem követte teljes mértékben a *Magyar Nemzeti Bank* rátájának emelkedését, hanem egy negyed százalékkal alatta állapodott meg.

— Ha *Széchenyi István* élne és *Károlyi Sándor* gróf köztünk lenne, akkor biztosra veszem, hogy az ország gazdasági megerősödésének és az epedve várt feltámadásának utját ők is a szövetségekben és az abban rejlő erőben jelölnék meg. Ma a magyar szövetségi mozgalom újjászületését éljük és ha a törvényhozás akkor, amikor az egész világon a leghatározottabban felkarolja a szövetségi mozgalmat, a gazdasági életben az igazi demokráciát karolja fel, akkor a szövetségi mozgalom megmenti a magyar falut és vele a magyar földet a pusztulás veszedelemétől!

A szünni nem akaró taps és éljenzés elültével határozati javaslatot fogadott el a közgyűlés, amelyben az értekezlet felhívja a város és környékének gazdaságalmát a szövetségi tőkék szaporítására. Jó példával maga *Schandl Károly* dr. járt elő, akinek üzletrészjegyzése után pillanatok alatt kétszáz üzletrészt jegyzett a közgyűlés közönsége. Ezután *Kiss István* dr. azt javasolta, hogy az értekezlet felterjesztéssel forduljon a kultuszminiszterhez a szövetségi mozgalomnak az iskola keretén belül történő ismertetése céljából. *Kiss István* igazgató-tanító végül bejelentette, hogy a szövetségi propaganda hatásaképpen ezidig huszonkét tanjai iskola 127 üzletrészt jegyzett, amely gyönyörű megnyilatkozása a környék szövetségi hűségének, úgy, hogy annak továbbépítése céljából egy szövetségi hét megrendezését tartja célszerűnek.

Az ünnepélyes közgyűlést többszáz teritékes diszebed követte.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház május hó 7-iki, keddi ülésén megkezdődött az 1929—30. évi költségvetés tárgyalása. *Temesváry Imre* főelőadó ismertette a költségvetés főbb tételeit és erőteljesen hangsúlyozta, hogy a hatalmas és egyre erősböző világverseny azt kívánja a magyar termelőstől, hogy szigorúan a kereslet kínálmaihoz alkalmazkodjék. A költségvetés számol a polgárok teherbíró képességével és számos olyan intézkedést tartalmaz, mely segítségére lesz a gazdasági életnek.

A kormány gazdasági programja.

Ezután *Bud János* közigazgatási miniszter állott fel szólásra és a képviselők óriási érdeklődése mellett a kormány gazdasági programját ismertette.

Bud János a világgazdasági helyzet kedvezőtlenységének megállapításával kezdte meg nagyvonalú beszédét. Ennek hatása alól természetesen hazánk sem tudja kivonni magát. A külkereskedelmi mérleg hiányával kapcsolatban (ami annyit jelent, hogy jóval több árut hozunk be a külföldről, mint amennyit kivisünk), annak a szükségességét hangoztatta, hogy a magyar gazdaságalmának az egész vonalon meg kell bécslülni a magyar termékeket. Kivételünk nem fejlődik, különösen azért nem, mert a mezőgazdaság majdnem leküzdhetetlen nehézségekkel találkozik terményei elhelyezésénél. Meg kell tehát találni az eszközöket a mezőgazdasági cikkek kivételének fokozására és előbbre kell vinni az ipart, hogy kielégítse a szükségleteket. Mindehhez elkerülhetetlenül szükséges: a közterhek aránybahoza a magángazdasági élettel és a gazdasági élet átszervezése.

A gazdasági élet — ipar és mezőgazdaság — átszervezése azt kívánja, hogy a fennálló viszonyokhoz jobban alkalmazkodjék, mint eddig tette. Közéről érinti a gazdasági életet az energia-kérdés megoldása is. A legközelebbi jövőben törvényjavaslat kerül a Ház elé, mely szabályozni fogja az energiák helyes kihasználását, a villamosáram termelését és szolgáltatását. Egy másik rendkívül fontos kérdés: közlekedési viszonyaink fejlesztése. Áruinknak minél gyorsabban és minél rövidebb idő alatt kell forgalomba kerülniök. A kormánynak a vasutak újjászervezése tekintetében kidolgozott programja van, melyet kölcsön útján óhajtt megvalósítani.

Itt van aztán a gazdasági kisvasutak ügye. Nincs nagyobb haj, mintha a gazda terményeivel lekészik a forgalomból. Ennek az állapotnak megszüntetését végezt a kormány határozott programot dolgozott ki, mely körülbelül *ezernégyszáz kilométer kisvasutat építésre vonatkozik*. Ugyanlyan meg akarja oldani a kormány a vármegyékkel és a községekkel kötötte az *utkérdeket* is, mert teljességgel tarthatatlan a mai helyzet, amikor is a községek százal el vannak zárva a vasutaktól. A *vasutak tarifapolitikáját* (az árúcsikké szállítási díjainak megállapítását) a kormány a közeli jövőben ismét szabályozza, mégpedig úgy, hogy a kivétel szempontjai érvényesüljenek.

A miniszter ezután részletesen felsorolta azokat az intézkedéseket, melyeket alkalmasnak tart a helyzet orvoslására. A *mezőgazdasági értékesítési válságának legfőbb orvosszere a kereskedelem megszervezése*. Természetesen a külföldi igényekkel is tisztában kell lennünk, mert csakis megfelelő minőségű áruval jelenhetünk meg a piacon. Éppen ezért a kormány rövid idő alatt *törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé a márkázásról* (a jöminőségű áruk megjelöléséről). Ezenkívül *adóviszatértésben fogja részesíteni a kivitelrel foglalkozó kereskedőket* (exportöröket) és *export-hittelt nyújt nekik*. A miniszter ezután rámutatott az egyes mezőgazdasági művelési ágak fejlesztésének nagy előnyére.

Az iparfejlesztéssel kapcsolatban bejelentette, hogy a kormány a *közszállítókra fennálló rendelkezéseket a legszigorúbban végrehajtja*, mert reá akarja kényszeríteni a vállalatokat, hogy magyar termékeket használjanak. A kormány az iparnál is *fokozni kívánja az adóviszatértéseket*. A kisipari helyzetet nagyobb hitellel segít. A *hatóságú üzemek* teljes megszüntetésére törekszik, mert nem akar olyan vállalkozást, mely a magángazdaságba kapcsolódik bele. Végül a miniszter azt hangsúlyozta, hogy a kormány *munkaadalmakat fog adni a népességnek*. Beszédét azzal végezte, hogy *a nemzetben van életérő és ezt az erőt ki fogjuk vírgoztatni*.

A minisztert beszéde után hosszantartó ünneplésben részesítették. A költségvetési vita első szónoka *Rassay Károly* volt, aki kifogásolta az adókievetés mértékét, a költségvetés összeállítását, a szociális terhek nagyságát, a nyugdíjterhek folytonos emelkedését és a *költségvetést nem fogadta el*.

Sok az adóteher.

Utána *Kendz Béla* egységspárti képviselő szólalt fel és megállapította, hogy az állam gazdasági helyzetében a kedvezőbb tünetek nagy tömege mellett kedvezőtlen tünetek is mutatkoznak. Hyen komoly tünet: az *adóteher*. Szükségesnek tartja tehát az adók csökkentését, *elsősorban a furgalmi adó mérséklését*. Ezután az utódállamok földreformjáról szólva, azt hangsúlyozta, hogy ezeknek a földreformoknak célja a magyarság gyökeres elpusztítása volt. *A csehek kétmillió, az olaszok közel hárommillió katasztrális holdat vettek el a magyaroktól*. Mindennek következtében a magyar birtokosok tönkrementek, a mezőgazdasági munkások pedig kivándoroltak. A szónok végül győnyörű szavakkal biztosította *Erdély sokat szenvedett magyarságát a csonkaország együttérzéséről és sürgette a magyar igazság érvényesülését*. A költségvetést elfogadta.

Parkas István szociáldemokrata nem fogadta el a költségvetést; *Wolf Károly* kereszténypárti képviselő szerint a *trianoni béke revíziója a legégetőbb gazdasági kérdés*. Nem tartja fenntarthatónak a védővamos rendszert az ipari termeléssel olyan értelemben, hogy *csak egy-két tökecsoporthoz biztosítson nyugodt létet*. A magyar árut szolidaritással kell vételképessé tenni. Végül a legmesszebbmenő takarékossgát hangsúlyozta és a költségvetést elfogadta.

A vállalatok igazgatóinak óriási jövedelme.

A május hó 8-iki, szerdai ülésen *Fábián Béla* demokrata felszólalása után *Gáspárdy Elemér* egységspárti képviselő üdvözölte a gazdasági miniszter tegnapi elmondott nagyszabású beszédét, majd utalt arra, hogy *végre meg kell szüntetni a gazdaság öt ferdeségeit, elsősorban a részvénytársaságok megreformálásával*. Vannak vállalatok, ahol *négyszáz tisztviselő nem kap annyit, mint három-négy igazgató*. Ezért magas a kamat, ezért nem gyűmölesző a vállalat. A költségvetést elfogadta. *Kéthly Anna* szociáldemokrata felszólalása után *Farkas Géza* szintén azt kifogásolta, hogy *Budapesten legalább negyven olyan bankvezér van, akinek évi jövedelme meghaladja a kormányzó évi tiszteletdíját*. Felhívja a népjóléti miniszter figyelmét arra, hogy a társadalombiztosító járulékait vegye revízió alá, *mert a terheket a kisiparosok nem bírják el*. A költségvetést elfogadta. *Kray Iván* báró azt kifogásolta, hogy *egyesekek több hivatali állást töltenek be, tehát több jövedelmet is húznak az államtól*. A költségvetést elfogadta. *Petrovics György* a mezőgazdasági bajok

egy részét a kereskedelmi szerződésekben látja, *felül kell vizsgálni tehát ezeket a szerződéseket*. A kormányt becsületen törekvés és szándék vezeti, a költségvetést tehát elfogadta. *Csontos Imre* azt kívánja, hogy a gazdasági miniszter egyenes irányú programot mutasson a gazdák ezreinek. Tiltakozik az ellen a beállítás ellen, hogy a *magyar gazdák nem termelnek elsőminőségű búzát*. Végül azt hangsúlyozta, hogy a *magyar földműves munkáját meg kell becsülni*. *Graeff Jenő* a lótenyésztés fejlesztését sürgette és az autódöröletet ostromozta. *Jánossy Gábor* a bírókrácia tultengését kifogásolta és lassu leépítést kívánt. Végül felhívta a népjóléti miniszter figyelmét a *tidővész elleni küzdelemre*.

A Ház Áldozóesztétörök ünnepe, továbbá május hó 10-én, pénteken és május hó 11-én, szombaton nem tartott ülést.

A pénzügyminiszter jelentése.

A pénzügyminiszter az elmúlt héten tette közzé *márciusról szóló XXXIII. jelentését*. A jelentés adatai szerint a költségvetési év első nyolc hónapjában a bevételek összege *35.5 millió pengőrel túlhaladta az előirányzatot*, azonban az utolsó hónapban, márciusban, a tényleges bevételek *3.5 millió pengőrel az előirányzat mögött maradtak*. Természetesen a hiány fedezésére az első hónapok feleslege bőséges fedezetet nyújt.

Rendelet a gyümölcs-pálinka forgalombahozataláról.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a termelési adó alá eső szeszfőzőkben előállított szesz (gyümölcs-pálinka) forgalombahozataláról. A rendelet abból indult ki, hogy a *„Fructus gyümölesértékesítő és szeszfőző szövetkezetek központja* kötelekbe tartozó szeszfőzők vállalkozói ismételen és egyhanguan kérték kongresszusaikon, hogy a *gyümöles-pálinka forgalombahozatalát állami ellenőrcs alatt álló központi szervezetre bízzák*, hogy így a gyümöles-pálinka áralakulása olyképpen biztosítható, hogy egyrészt a termelési adó alá eső szeszfőzők vállalkozói a gyümöles-termelőknek megfelelő árakat fizethessenek a szeszfőzősi anyagokért, másrészt a gyümöles-pálinka kivitele is lehetővé váljék. A pénzügyminiszter tehát a június hó 10-iki előállítandó *Fructus, az Országos Szeszértékesítő Rt.*, a *KÉVE mezőgazdasági, iparfejlesztési és hitelintézet Rt.* és az Országos Központi Hitelszövetkezet által alapított *Országos Gyümölesszeszfőző Rt.* részvénytársaságra bizza.

A „Vasárnap“ közbenjárására a pénzügyminisztérium orvosolt egy régi panaszt.

A szesztermelési adót ezután nem az adóhivatal székhelyén levő postán, hanem a helybeli postán kell feladni.

A *Vasárnap* március hó 31-én megjelent számában cikket közöltünk: *A falusi nép nem ér rá hivatalokba bejárákálni!* címmel. A cikkben — egy Babócsáról érkezett panaszos levél alapján — szóvátettük azt a visszásságot, hogy a kisüstön való szeszfőzéssel kapcsolatos havi leszámolás alkalmával a bizottság arra utasítja a gazdákat, hogy a szesztermelési adót csekkklapon az adóhivatal székhelyén fizessék be s a feladóvényét az adóhivatalnál mutassák be. A visszásság abban rejlik, hogy a gazda nem fizethette be az adót a falubeli postán, hanem be kellett mennie az adóhivatal székhelyére, ami pedig sokszor igen nagy távolságra fekszik; Babócsától például huszonnégy kilométernyire van. A gazda tehát — kénytelen-kelletlen — adóját megtette azzal, hogy elvesztett egy munkanapot.

A *Vasárnap* olvasóival szemben érzett kötelességét teljesítette akkor, amikor szóvátette a jogos panaszt és a gazdaközönseget fölöslegesen terhelő intézkedésnek eltörését kérte az arra illetékesektől.

Örömmel jelentjük olvasótáborunknak, hogy közbenjárásunk teljes sikerrel járt. Az elmúlt héten ugyanis a következő átiratot kaptuk a m. kir. pénzügyminisztérium elnöki osztályától:

Budapest, 1929. évi május hó 6-án.

A „Vasárnap“ tek. Szerkesztőségének,

Budapest.

Az 1929. évi április 1-jén kelt nagybecsű levelében foglaltakra van szerencsém a következőkről értesíteni:

„A falu népe nem ér rá hivatalokba bejárákálni“ című cikkben Babócsáról keltett levélben s különösen annak második bekezdésében kifogásolt azon eljárás, hogy a kisüstön való szeszfőzéssel kapcsolatos havi leszámolás alkalmával a bizottság kiállítja a csekkklapot, utasítja a feleket, hogy az összeget az adóhivatal székhelyén fizessék be s a feladóvényét az adóhivatalnak mutassák be, a fennálló szabályok pontos betartása mellett nem fordulhatott volna elő.

Az erre vonatkozólag megejtett nyomozás során tett megállapítás szerint azonban néhány pénzügyigazgatósági kerületben a pénzügyi közegek a fentiek tekintetében téves gyakorlatot követtek s a szeszfőzde vállalkozókat a szeszadónak az illetékes királyi adóhivatal székhelyén való befizetésre utasították. Emellett ezen téves és szabályellenes eljárás megszüntetése céljából az 1929. évi április

29-án 52.263. szám alatt kiadott körrendelettel az összes pénzügyigazgatóságok utasították, hogy a leszámolás teljesítő pénzügyi közegek az esetleg kiadott fizetési felhívással együtt járó szeszadó összegről kiállított csekkklapot is kézbesítsék azzal, hogy arra a befizetést a szeszfőzde vállalkozók bármely közvetítő postahivatalnál, így a helybeli postahivatalnál is teljesíthetik és a befizetésről szóló csekk-elismervényt ugyancsak a helybeli postahivatal útján a kir. adóhivatalnak levélben beküldhetik.

Az említett 52.263/1929. számú körrendelet egy példányát csatolom.

Fogadja az igen tisztelt Szerkesztőség kiváló tiszteltlem őszinte nyilatkozatát.

HAVAS JENŐ sk.

h. államtitkár, az elnöki osztály vezetője.

Az említett körrendeletben a pénzügyminiszter a panasz tárgyává tett eljárást helytelennek, célszerűtlennek és a fizetésre kötelezettek felesleges megterhelésének névezés és a legszigorubbann utasítja a pénzügyi hatóságokat, hogy a jövőben a következőket tartsák szem előtt:

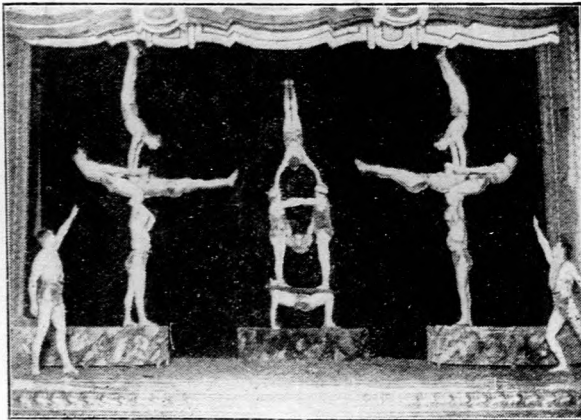
A leszámolást eszközölő pénzügyi közegek csekkklapot hoznak magukkal. A leszámolás alkalmával a pénzügyőröknek kell kitölteniük a csekkklapot. A kitöltött csekkklapot átadják a gazdának. A gazda azután a csekkklappal befizeti adóját a helybeli, vagy bármelyik más postahivatalban. A befizetés alkalmával a gazda visszakapja a csekkklapnak azt a részét, melyen az „Elismervény“ szó olvasható. Ezt az „Elismervényt“ a gazda levélben elküldi az adóhivatalnak, mely azokat elfogadni és megőrizni köteles.

*

A *Vasárnap* fentemlített cikkében egy kis megértést és jóakaratot kértünk a falusi nép számára. Jóleső kötelességet teljesítettünk most, amikor megállapítjuk, hogy a megértést is, a jóakaratot is megkaptuk és a panaszt a pénzügyminisztérium hiány nélkül orvosolta.

Amidőn Wekerle Sándor dr. foglalta el a pénzügyminiszteri széket, kifejezést adtunk annak a reménységünknek, hogy a kisgazdatársadalom az új pénzügyminisztertől, mint a gazdatörökvések őszinte és régi barátjától, nem hiába várja az elviselhetetlen terhek könnyítését és a sűrűn felbukkanó visszásságok megszüntetését. Várakozásunkban nem csalatkoztunk, a pénzügyminiszter ugyanis, a költségvetés benyújtása alkalmával elmondott beszédében, számos adócsökkentő és könnyítő intézkedést jelentett be. Ezekkel az intézkedésekkel a *Vasárnap* husvétii számában részletesen foglalkoztunk és reámutattunk arra, hogy a pénzügyminiszter e javaslatával a falusi nép régi kívánságait teljesítette. Végül a legteljesebb örömmel hangsúlyoztuk, hogy Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter működésében a legfontosabb szempont érvényesülését látjuk: az élet jogainak elismerését, az élet követeléseinek bevonulását a paragrafusok holt betűi közé!

A miniszter most ismertetett döntése meggyőzően bizonyítja, hogy megállapításunk helyes nyomon járt. Mert mi is történt itt valójában? Nem kisebb dolog, mint az, hogy az élet győzött a paragrafusok fölött. A paragrafus-készítők nem ismerték az életet, a paragrafusok tehát rosszak voltak. Rosszak voltak azért, mert magyarázhatták őket így is, meg úgy is. Persze nagyon sok helyen úgy magyarázták, hogy az élet került alulra, a paragrafus meg — pöffeszkedett rajta. Hej pedig, de sok keserv forrása volt ez a fordított világ!

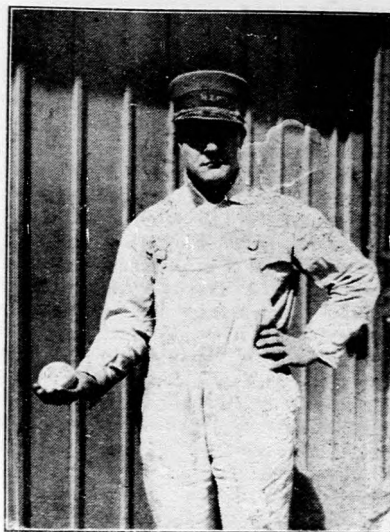

Gyönyörű artista-mutatvány.

Nos, a keservnek, a munkanapok elpocsékolásának, az igászerű hiábavaló elvesztegetésének most már végeszakadt. Az élet kétvállra fektette a paragrafusokat, mert a miniszter kaput nyitott az élet, a valóság, az igazság érvényesülésének.

A pénzügyminiszter döntésében ennek van a legnagyobb jelentősége. Ez az, amit a falusi nép a legnagyobb és legigazabb örömmel üdvözöl. A gazdatársadalom bizalommal és reménységgel kísért a pénzügyminiszter működését eddig is, de ha a miniszter megmarad a megkezdett uton és szép sorjában lefaragja a kinövéseket, kirtja az élet nem ismeréséből származó visszasságokat, akkor a falusi nép, — melynél őszintebben hálát érezni és köszönetet mondani senki sem tud — aranyba foglalja a nevét. Hisszük, hogy Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter megérzi a pusztuló falvakból feléje áramló bizakodást, hiszen nincs nagyobb és sebb feladat annál, mint élő valóságot teremteni a segítségre áhítozók bizakodásából és szeretettel, megértéssel teljesíteni annyira méltányos kívánságaikat.

A Vasárnap természetesen ezután is legfőbb kötelességének tartja, hogy a valóban közérdekű sérelmeket és visszasságokat a hatóságok tudomására hozza és orvoslásuk érdekében megfelelő lépéseket tegyen. Kérjük tehát olvasóinkat, hogy forduljanak hozzánk teljes bizalommal közérdekű panaszaikkal és kívánságaikkal. Biztosíthatjuk olvasótáborunkat, hogy minden igaz falusi ügy szolgálatára minden erőnkkel rendelkezésre állunk. És a siker nem maradhat el, mert a Vasárnap éreljét megsokszorozza a meggyőződés heve és a szeretet parazsa.

A világ legdrágább tojása.

Egymillió dollár (ötmillió hétszáz ezer pengő!) az ára. Jobban mondva az értéke, mert nem eladó. Egy rendkívül ritka kondorkeselyű rakta le a tojást a washingtoni állatkertben. (Észak-Amerika.)

Benes is azt mondja, hogy a Felvidékről sohasem mond le a magyar.

Az elmúlt héten Kassán ünnepet rendeztek Stefanik volt hadügyminiszter emlékére, aki tíz évvel ezelőtt repülőgépszerencsétlenség alkalmával vesztette el életét. Az ünnepségen Benes cseh külügyminiszter mondotta az emlékbeszédet és többek között azt hangsúlyozta, hogy a Felvidék mindig harc tárgya lesz a csehek és a róla soha le nem mondó magyarok között. Benes, természetesen, azt is mondotta, hogy a magyar revíziós politikának nem lesz sikere és tíz év múlva a magyar remények végleg elnémulnak.

Természetesen távolról sem csodálkozunk Benes külügyminiszter kijelentésén, de mi viszont meggyőződéssel valljuk és hisszük, hogy az a bizonyos tíz esztendő éppen ellenkezőjét fogja megérinteni annak, amiben Benes reménykedik.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Bethlen István gróf és Grandi államtitkár táviratváltása.

Grandi olasz külügyi államtitkár hazánkából való eltávolítása után táviratot küldött Bethlen István gróf miniszterelnöknek, melyben a legmelegebb köszönetét fejezi ki a szives és bensőséges fogadtatásért és kifejezésre juttatja őszinte csodálkozását a miniszterelnök munkája iránt, melyet oly kiváló éleslátással fejtett ki az ország javára. — Bethlen István gróf választáviratában azt mondotta, hogy Grandi államtitkár látogatása a magyar néphez kitorolható emlékként fog élni. Grandi államtitkár, hazaérkezése után, hosszú megbeszélést folytatott Mussolini miniszterelnökkel, akinek beszámolt arról a meleg fogadtatásról, melyben a magyar lakosság részesítette. Az olaszok rendkívül meg vannak elégedve Grandi utjának sikerével.

Merénylet követték el a litván miniszterelnök ellen.

Woldemaras litván miniszterelnök ellen az elmúlt hét egyik napján az esti órákban revolveres merénylet követték el. A miniszterelnök sértetlen maradt, szárnysegéde azonban, egy főhadnagy, a gyilkos golyójának áldozata lett. A merénylet hátterében politikai okok rejlenek.

A német jóvátétel sorsa.

Young amerikai jóvátételi szakértő nyilvánosságra hozta a német jóvátételi fizetések újabb tervét. Eszerint Németország 2050 millió aranymárkát fizetne évenként, ami 173 millió márkával kevesebb, mint a szövetségesek eddigi felállított legkisebb követelése. A tervet rendkívül nagy izgalmat keltett Angliában és Belgiumban, mert Young az angolok és a belgák jóvátételi részvételét lényegesen kisebbre szorította, mint azt várni lehetett volna. A tervhez sem Anglia, sem Belgium nem járult hozzá. Most már csak abban bízunk, hogy Amerika lecsökkenti igényeit és így mégis csak megoldódik ez a rendkívül fontos és egész Európa gazdasági életére kiható kérdés.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

E heti ajándékfüzetünk.

E héten a „Vasárnap” olvasói Grábner Emil m. kir. gazdasági főtanácsos, kísérletügyi igazgatónak rádióelőadását kapják meg füzetalkabban, melyet a kiváló tudós

A gyomok kártétele és irtásuk

címvel tartott meg. Mindenki tudja, hogy a gaz növényeink legnagyobb ellensége, de nem mindenki ismeri a gyomokat és még kevesebben tudják a gyomok irtásának helyes módjait. Grábner Emil, aki a magyar mezőgazdasági tudomány európai híri művelője, valóban közérdekű szolgáltatást tett, amikor a falusi gazdákat felvilágosította és célravezető utbaigazításokkal ellátta ebben a nagyfotosságú kérdésben.

Reméljük, hogy olvasóink fokozott figyelmet szentelnek e kitünő könyveszkének.

Kerékpárok
Motorkerékpárok
Varrógépek

legkedvezőbben, heti részletre is kaphatók.

Albrecht Testvérek

Budapest, VII., Német-utca 32. szám.
(Rákóczi-tér sarok)

KÉRJE „V” ÁRJEGYZÉKÜNKET

Szántóföldi kísérleteink megfigyelése.

Irta: Villax Ödön.

Már több alkalommal beszámoltam a szántóföldi kísérletezés nagy jelentőségéről. Kifejtettem azokat az egyszerű kísérleti módozatokat, melyekkel a kisebb gazda is minden külön felszerelés és költség nélkül megállapíthatja, vajjon viszonyai között melyik nemes magtól és melyik műtrágyától várhatja a legnagyobb termést?

Nem elég azonban a kísérleteket beállítani s végén egyedül a termés nagyságából következtetni. Sokszor fontosabb a tenyészidő alatt a kísérletnek alapos és gyakori megtekintése s ebből a helyes következtetés levonása, mintha egyedül a termés nagyságát vennők figyelembe.

A legfontosabb a tenyészidő alatt az időjárásnak megfigyelése. Az időjárás ugyanis a legnagyobb hatással a termés kialakulására, tehát ezt semmi körülmények között sem szabad figyelmen kívül hagynunk. Lásunk csak ennek fontosságára néhány gyakorlati példát.

Az elmúlt száraz esztendőben nagyobb arányú csalamádé kísérletet végeztem. Az igen nagy szárazság miatt — hiszen emlékezhetünk rá, sok helyen a csalamádé alig érte el az arasznyi magasságot — a legtöbb fajta lemaradt. Volt azonban 1—2 fajta, amely tavaly is nagy termést adott, de amelynek termése rendes időjárásról még sem vetekedhetik az esőt jobban megháláló, igényesebb csalamádéfajták termésével. A fentiek miatt, ha a kísérleti eredmények értékelésénél az időjárást nem vesszük figyelembe, úgy az ország csapadékosabb részeire, mint amilyen pl. Vas vármegye, tavalyi kísérleteinket jónak egyáltalán nem tarthatjuk. Vagy például, ha a téli időjárást — főként a téli fagy erősségét és azt, vajjon fedte-e vetéseinket hó vagy nem — nem vesszük eléggé figyelembe, gyakran előfordulhat, hogy 1—2 évi kísérlet alapján egy kevésbé fagyálló fajtának adjuk az elsőbbséget. És ha most, akkor jön az erősebb, hótakaró nélküli fagy, mikor már e kevésbé fagyálló fajtát nagyban termeszük, sokszor igen nagy károsodások érhetnek bennünket.

Ugyancsak az időjárás az oka annak, hogy nagyon különböző érésű fajtáknak egy kísérletben való összehasonlítása megbízhatatlan eredményeket adhat. Ez az eset fennforoghat pl. akkor, ha egy-két igen korai és késői burgonyát hasonlítunk össze. Tegyük fel, hogy a kísérlet évében, május-junius hónap az időjárás erősen csapadékos, de azután, július-augusztusban csaknem teljesen száraz. A korai fajták tenyészidejének javarésze a bőségesen csapadékos időszakra esik. Ezek tehát nagy termést adnak. Ellenben a késői fajták fejlődését a nyári szárazság ugyancsak megakasztja. Ebből a kísérletből sokszor helytelen lenne már most azt a következtetést levonni, hogy viszonyaink között a korábbi burgonya fajták termesztése jövedelmezőbb.

De nemcsak az időjárásnak, hanem egyéb tényezőknek megfigyelése is szükséges. Kísérletünket gyakran érhetik károsodások: hó-, víznyomás, nagyobb mértékű egérkár, lopás vagy egyes parcellákat nagyobb mértékben ért varjúkár, stb. Előfordulhat a kísérleti táblának kellő gondossággal történő kiválasztásakor is, hogy talajunk a kísérlet évében mégsem lesz teljesen egyöntetű. Egyik parcellán sülevényes foltok, a másikon bujafoltok lesznek. Gyakran érheti kísérletünket pászta jégverés, amikor is a kísérlet egyes parcelláiból a jég a magot csaknem teljesen kiverte, míg a másik parcellában semmi kárt sem tett, stb. Ha a kísérlet terméseredményeinek elbírálásánál ezeket a külső tényezőket nem vennők figyelembe, természetesen, hogy jó adatokat nem igen nyerhetnénk.

Fontos a kísérleti parcellák növényzetének fejlődéséről is jegyzeteket készíteni. A kísérlet eredményeinek mérlegelésénél azután e feljegyzéseket figyelembe kell vennünk. E megfigyeléseknél elsősorban is a kelés és kezdeti fejlődést kell megállapítanunk. Ennek alapján a gyorsan kikelő és a talajt hamar elborító növényeknek,

feltéve, hogy azok termőképesség szempontjából is megütik a mértéket, ami szárazságra hajló viszonyaink között gyakran elsőseget kell adni. Az ilyen növények ugyanis hamar elborítják a talajt s így megakadályozzák az amugy is kevés talajnedvesség gyors elpárolgását. Műtrágyázási kísérleteinknél is ajánlatos a kelés megfigyelése. Ha a műtrágyázott parcella gyorsabban kikel és hamarabb elbokrosodott, mint a trágyázatlan, úgy már ebből az egy körülményből is megítélhető a műtrágyának viszonyaink között való hatásossága. Ha ellenben a trágyás parcella későbbben vagy csak hézagosan kikel ki, akkor valószínűen a műtrágyák alkalmazásánál jártunk el rosszul. De előfordulhat néha az is, hogy a műtrágyák egyes alkalmakkor károsan hatnak.

A kikelés és kezdeti fejlődés után a kalászosoknál a szárbá indulás, a kalászoslás, a megdülés, rozsdásodás, a kukoricánál a cimerhányás, csökepződés, a burgonyánál a betegségek stb. megfigyelésére is ki kell terjeszkednünk.

Minden növénynél, de különösen a kalászosoknál fontos az érési időnek megfigyelése. Az Alföldön hiába ad valamely buza fajta egyik-másik évben nagy termést, ha az későn ér. Viszont Vasban, továbbá Somogy és Zala vármegyék csapadékosabb vidékein gyakran a későbbben érő buza fajtától várható a nagyobb termés. Hisz az említett vidékek javarészen még most is a *Bonfermier* és *Grobleau* stb. külföldi származású, későbbi érésű tar buza fajtákat termesztik, mivel ezek bővebbtermőknek bizonyultak, mint pl. az alföldi buzák.

A fergesedés és a szőlőmolykárók megelőzéséről.

A gyümölcsfák most virágnak és ilyenkor a gazdák reménykedni kezdenek a jó termésben. Sajnos, legtöbbször az almamoly és a többi kártevők meghiúsítják ezt a reményt. Igen kevés helyen terem fergementes gyümölcs, mert a gazdák nem védekeznek elég alaposan a rovarkártevők ellen. Azt hiszik, hogy a gálca minden ellen jó, pedig a fergesedés ellen semmit sem használ. Ilyenkor, virágzás után legkésőbb 8—10 napon belül, minden permetelőbe *Arzolat* kell keverni, amely elpusztítja és megakadályozza az almamoly felleptét. Az ilyen permetezést többször meg kell ismételní, mert az almamoly évenként többször rajzik.

Ugyanígy van a szőlőben a *szőlőmollyal* is, mert ez ellen a kártevő ellen sem védekeznek kielégítően a szőlősgazdák. *Néhány forgalomba hozott zöldségek használnak* sok helyen, amit igen gyakran hamisítanak is. Minthogy az ilyen hamisítványok nem tartalmaznak *elégő arzénhatóanyagot*, nincs is meg a kellő hatásuk. Sőt igen gyakran ezek a *hamisítványok perzselnek* is, úgy, hogy több a kár, mint az esetleges haszon.

Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy saját érdekükben csak *zárt dobozokban lévő, megbízható, leplombált védekezőszereket használjanak*, amilyen az *Arzola*, mert ha ezt mindig belekeverik a bordóllébe és kellő időben permeteznek, a *szőlőmoly kártevő* lét megfogják akadályozni. A szőlőmoly ellen, mihelyt észreveszik a pilléket, azonnal permetezni kell.

Aki részletesebb utmutatást kíván, az forduljon kiadóhivatalkához (Budapest, VIII., József-körút 5.), ahol *ingyen kap részletes utmutatást tartalmazó füzetet*.

Elegendő ételmelet a méheknek!

Ilyenkor tavasszal az ételmelet biztosítása a legfontosabb méhészteendő, mert az egész tél folyamán együttvéve sem fogyasztanak el a méhek annyi ételmelet, mint most egy hónap alatt. A rohamosan szaporodó fiasítás ugyanis ezután egyre többet igényel, tehát semmiként se hagyjuk magunkat elcsábíttatni az esetleg mutatkozó egy-két keret meg, vagy mézkoszoru által, mert ennyi ételmelet most már még sem kottyan nekik. Ha tehát minden egyes családnál nem látunk mintegy 4—5 kliogramnyi mézkeszletet, ott okvetlenül gondoskodni kell pótlásról, mert a hazánkba gyakran szeszélyes tavaszi időjárás mellett könnyen megeshetik, hogy a tavasz olyan kedvezőtlen lefolyású lesz, hogy nemcsak a méhek nem repülhetnek ki gyűjtőmunkára, de még kaptárt sem nyitha-

SZIVÁRVÁNY

A hadidugáru.

A háboru alatt Galiciában nagyon sok volt a kém és parancs érkezett, hogy a lakosságot szigorúan szemmel kell tartani.

Csontos szakaszvezető minden alkalmat megragadott, mert mindenáron valami nevezetes tettet akart végrehajtani. Egyik éjszaka, mikor az országon harmadmagával üldögélt, kocsizörgést hallott. Az embeirevel belefeküdt az árokba s elhatározták, hogy a kocsit elfogják, mert azon bizonyosan kém van.

Mikor a kocsi melléjük ért, Csontos kiugrott az árokból és felkiáltott:

— Állj!

A ló felhorkant, a kocsis, egy kisorosz, rémülten ébredt szunyókálásából s mikor meglátta a mellének szöggett három puskát, remegni kezdett.

A kocsiján széna volt.

Csontos megkérdezte, hogy mit visz.

A kisorosz levegő után kapkodott és akadozva beszélte, hogy szénát, de közben gyanusan pislogott, hol a szénára, hol a két szuronyos bakára.

Csontos bizalmatlanul nézett az öregre:

— Majd megnézem, mi van a szénában! — mondta jelentősen s már közeledett is a kocsi felé.

Az öreg erre, mintha tüzes vasat szurtak volna beléje, leugrott a kocsiról és Csontos elé vetette magát:

— Ne nézze meg! — könyörgött és könnyekre fakadt. — Eresszenek el, az Isten áldja meg magukat! Nem viszek én semmi rosszat, csak éppen hazamegyek a falumba.

Csontos azonban szigorú maradt. Az öreggel és a kocsival elindultak a parancsnokság felé.

Csontos egyenesen az őrnagyhoz rohant és csillogó szemekkel jelentette:

— Őrnagy urnak jelentem alássan, egy kisoroszt fogtam. Hadidugárut szállit az oroszoknak.

Az őrnagy ránézett a lelkes emberre:

— Miféle hadidugárut?

— Még nem tudom, — felelte Csontos. — De biztos, hogy dugáru van a kocsin, mert, ha feléje közeledünk, az öreg elibénk ugrik s nem enged a szénához nyulni.

Az őrnagy gyorsan határozott:

— Át kell kutatni a kocsit s öt perc múlva jelentést várak.

Csontos tisztelgett, visszament a kocsihoz és kiadta a parancsot:

— Lerakni a szénát!

Ebben a pillanatban a kocsin megmozdult a széna s a széna közül előbukkant egy borzashaju, szép, fiatal menyecske.

Csontos a kocsielőcsébe kapaszkodott, hogy el ne essen. A menyecske zavartan mosolygott, az öreg kétségbeesetten rimázkodott:

— Ne bántsák!... A feleségem!

És megmagyarázta a dolgot.

— Így hordom már hetek óta. Nagyon féltem. Tet-szik tudni a...

Elcsuklott a szava:

— Katonák... a kato...

Most Csontos kezdett remegni, mint előbb az öreg. Hol elsápadt, hol kitüzesedett.

A sátorból kihallatszott az őrnagy nyugtalan hangja:

— Mi van a dugáruval?

Csontos szégyenlősen lépett az őrnagy elé s mig fél szemével a mosolygó menyecske felé sandított, keményen jelentette:

— Jelentem alássan, a dugáru nem hadi!

NYÁRI ANDOR.

tunk. Ilyen inséges esetekben szokott aztán megtörténni, hogy az anya a petézést korlátozni, sőt teljesen beszüntetni is kénytelen, a méhek az álcák egy részét kitepik celláikból s azok testének tápanyagát kiszívják, hogy saját életüket fenntarthassák, a kiszívott s széttépett álcá-részeket pedig kidobják a kaptárakból. Így a család fejlődésében visszamaradt; sőt ha az inség is tovább tart és mi nem tudunk rajtuk élelem beadásával segíteni, szemünk láttára éhen pusztul a szerencsétlen törzs. (K. L.)

Apró jó tanácsok.

Óvtagot (tyukpoloskát) kengőzőkkel írthatjuk legeredményesebben. Az ólat légmentesen el kell zárni; minden repe-dést beragasztani! Az ajtó becsukása előtt közvetlen 1 köbméter ürre 60 gramm ként gyújtunk meg. A kengőzők megölik a tetveket. Huszonnégy óra múlva nyissuk ki az ólat.

Házi egerek irtása jó maceska hiányában sikerül úgy, ha simafalu kád vagy mélyebb bádgedény fölé 1—2 lécet helyezünk, az edény fenekére pedig pörkölt szalonát. Az egereket a jó szag a lécekre csalja, onnan megfontolatlanul az edénybe beugranak, de sima falán felmászni már nem tudnak; így aztán forró víz beöntésével megölhetők.

Kis csirkék takarmányozására jól bevált keverék a következő: 40 rész korpa, 15 rész árpadara, 15 rész tengeridara, 30 rész zabdara, 40 rész halliszt, 3 rész szénasavas mész, 3 rész faszenpor, 0,2 rész konyhasó.

A legyek ellen eredményes intézkedések: a) az ablakok be-metszése kék üveggel vagy beragasztása kék papírral; b) az istálló besötétítése függönyök, zsaluk segítségével; c) fecskék telepítése az istálló környékére; d) a falak meszelése, 50 százalékos timsót és 0,15 százalékos kreolint, vagy formalint, petrolen-olaj tartalmú készítménnyel; e) minden porhadó anyag eltávolítása az istállóból és környékéről; f) légyenyvel bekent botoknak és ruhadaraboknak felfüggesztése az istállóban. (Légy-nyvel kapunk 2 rész gyanta, 1 rész terpentín, 1 rész olaj és 1 rész répszörp összekeverésével.)

Kotlás tyuknál a kotlási kedv gyorsan meg szokott szűnni, ha nem engedjük be az ólba s így nem engedjük fészekre ülni; vagy: fészekbe vizet tálat teszünk s így akadályozzuk meg azt, hogy reá üljön; vagy hideg szobában összezárjuk pár napra egy tüzes kakassal; vagy: egy magasan függő, alul is lécezett ketreche zárjuk s aljára hintjük a többi tyuk eleségét. Helytelen és elítélendő a kotlás tyuk vízbe mártása vagy koplaltatása.

Házinyul fülrühessége gyógyul akkor, ha varrakkal és sebekkel fedett fült bekenjük zöldszappannal, mely másnapra a varrakat leáztatja, majd a rühatkák megölésére 2—3 naponként bekenjük a gyógyszerárban kapható Hellmerich-féle rüh-kenőccsel vagy Koptinnal mindaddig, míg a viszketés meg nem szűnt. Ugyanekkor forró lúgval alaposan le kell sorozni a ketreccet. Az egészségesek ne legyenek a beteg közelében, mert a kór fertőző.

Sonkamalacaink jól hiznak, ha adunk nekik tengeridara és árpadara egyenlő arányú keverékét, beáztatva 2-szeres mennyiségű lefőlőzött tejbe.

Tavasszal vízállásos területen jó rétet nyerünk, ha szeptemberben jól bemunkálva a következő magkeveréket vetjük el katasztrális holdjára: 1 kg. fehérhere, 1,5 kg. korshere, 1 kg. lóhere, 0,5 kg. szarvaskerep, 3 kg. csomós ebér, 5 kg. francia perje, 1 kg. réti ecetpázsit, 1,5 kg. olasz perje, 3 kg. vörös csonkesz, 4 kg. angol perje, 0,5 kg. réti perje.

Kisgazdák

csakis a Magyar Kisgazdák Kölcsonirodájához forduljanak kölcsönügyben. Válaszbélyeg ellenében mindenkinek díjmentes felvilágosítást adunk. Törlesztéses kölcsönök illetékmentesek. Közvetítési jutalékot fizetni nem kell. Gazdák bizalommal forduljanak a

Magyar Kisgazdák Kölcsonirodájához,
Budapest. I., Alkotás-utca 34.

„A Vasárnap” szerkesztősége:
IX., Üllői-ut 1. szám.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Cserghő Károly dr. alispán utépítő terve.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara (Kecskemét) tanyai szakosztálya legutóbb ülést tartott Kecskeméten és alaposan megvitatta a tanyai kérdés állását. Az értekezlet megállapította, hogy a kormány sokat tett ezen a téren, de még sok a tennivaló. Célszerű, ha az érdekelt városok és nagyközségek veszik kezükbe a dolgot. Mintául szolgálhat az a szabályrendelet például, amelyet Csongrád vármegye készített. Nagyon fontos a tanyai tanítók különleges kiképzése és támogatása, továbbá gazdakörök létesítése, könyvtárak felállítása és a rádió, valamint mozi hasznosítása a tanyán. A tanya egészségügyi bajai is orvoslandók. Az értekezlet végül úgy határozott, hogy a tanyakérdést állandóan napirenden tartja és igyekszik a tanya népének ügyét felkarolni. Behatóan foglalkozott az értekezlet Cserghő Károly dr. alispán utépítő programjával is. Ez a terv abból indul ki, hogy egy kilométer ut építése átlag 30.000 pengőbe kerül. Az állami vagy a vármegyék csak fokozatosan tudják az utakat kiépíteni, a közvetlenül érdekelték pedig erre várnak, mert saját erejükből erre nem képesek. Ezt akarja lehetővé tenni a tervezet a következőleg: *mondassék ki az állami hozzájárulás intézményes biztosítása mindenütt, ahol valamely község, város vagy község egy ut kiépítéséhez szükségesnek tartja. Járuljon hozzá az állam 20 százalékkal, a közület 40 százalékkal, a közvetlen érdekelt földbirtokosság szintén 40 százalékkal. A gazdlakra ez — az ut mentén csak két kilométernyire fekvő földeket véve számításba — holdanként egyszersmindenkorra mintegy 1 1/2 pengő terhet, hosszulejárati költséggel 150 pengő éri megterhelést jelentene. Ez volna az egyedüli mód arra, hogy minden község és minden tanya-csoport minél hamarabb jó közlekedéshez jusson és ezáltal a közigazgatási és kulturális életbe bekapcsolódjék.*

Rendelet az urbéres és közbirtokossági erdőkből termelt faforgalmi adójáról.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a volt urbéres községek és közbirtokosságok az erdeikből kitermelt és tagjaik között természetben szétosztott vagy tagjaiknak eladott fa értéke, illetve vételára után *sem általános forgalmi adót, sem pedig az egyes tüzelőanyagok után megállapított forgalmi adóváltást megfizetni nem tartoznak.* Ha ellenben a kitermelt fát nem tagjaiknak adják el, az általános forgalmi adót, illetve adóváltást meg kell fizetniük. Az a tag, aki a neki jutott vagy általa vásárolt fát, vagy annak egy részét továbbadja, a faeladásból származó bevételek után az általános forgalmi adót, illetve tüzfű után az adóváltást szintén köteles megfizetni.

A földművelésügyi minisztérium vetésjelentése.

A földművelésügyi minisztérium május hó 11-én közzétett vetésjelentése először közöl minősítő becsléseket. E szerint az

Halálos ítélet Abessziniában.

Abessziniában (Afrika északkeleti részén) a gonosztevőkkel nem sokat tekerődiának, hanem az ítélet elhangzása után egy magas fára „huzzák” fel őket. Képvünkön három elítéllet vettek ezen a különös módon.

ősi buza vetései átlag közepesen aluli termést ígérnek. A repevetés országos átlagban gyenge termést ígér. Az őszi rozs várható hozama majdnem közepes. A tavaszi buza állása közepes termésre enged következtetni. Körülbelül ilyen a tavaszi rozs vetés is. Az őszi árpavetések állása országos átlagban közepes. A zabvetések minősítő becslése közepes. A tengeri é szántén. A burgonya majdnem közepes termést ígér. A cukorrépát és a takarmányrépát elvetették, sőt a korai vetések már szépen kelnek is. A kerüli vetemények közül a korai zöldségfélék jól kikeltek, fejlődésük azonban kissé megkészt. A késői fajtkák veteményezése még folyamatban van. A kikelt vetemények becslése közepes. A dohánypalánták a tavaszi hívós idő miatt lassan fejlődtek, ezért kiültetésük a rendes időnél későbbben kezdhető meg. A mesterséges takarmányok eddig lassan fejlődtek s még alacsonyok. Az utóbbi meleg napokra azonban gyarapodásnak indultak. A rétek fűnövése a hideg időjárások miatt mindeddig visszamaradt, fejlődésüket azonban az utóbbi esős és meleg időjárás megindította. A legelő a hideg idő miatt szintén későn indult sarjadzásnak. Minősítő becslések 3.37. A gyümölcsfák virágzása általában megkészt. A szőlők rügyfakadása nagyon lassan halad. Az erős téli fagy a szőlők fedetlen részein kisebb-nagyobb kárt okozott, különösen a szemekben, szőlőveszteségekben, sok helyt a hótakaró nélküli szőlőkben a gyökerekben is.

Országos kertészkongresszus.

Áldozócsütörtökön tartotta az Országos Magyar Kertészeti Egyesület közgyűlést, amelyet Toszt Ferenc alelnök nyitott meg, majd Magyar Kázmér gazdasági főtanácsos méltatta Czobor László elnöknek a kertészet fejlesztése terén szerzett érdemeit. Az ünnepi beszéd után leleplezték az elnök arcképet, majd az egyes testületek szónokai üdvözölték az ünnepeltet. Ezután Csérei Gyula titkár jelentést, majd a zárszavamat tudomásul vették és a régi tisztikart újból megválasztották. Ludwig János indítványt terjesztett elő egyesületi nyugdíjintézet alapítására vonatkozóan, indítványozta továbbá, hogy a „Virágos Budapest” mozgalom mintájára „Virágos Magyarország” mozgalmat indítsanak.

Leleplezték a századik hősi emlékművet. Mult vasárnap fényes ünnepség keretei között leleplezték a Körösladány község hősi halottainak emlékművét. A leleplezett emlékmű a község kétszáznyolcvannégy hősi halottjának emlékét örökíti meg. Az emlékművet József királyi herceg leleplezte le. Az ünnepségen Kovács László dr. főispán vezetésével a vármegye tisztviselő kara is megjelent. A honvédséget vitéz Kubinyi Gyula, Kratochvíl Károly és Guha József altábornagyk képviselték. A főherceg a leleplezés alkalmával nagyhatású beszédet mondott, majd pedig koszorút helyezett el a hősök emlékművére. Az emlékmű az országban emelt emlékművek között a századik, Békésmegyében pedig a huszadik hősi emlékmű.

Gazdaggyűlés Sövényházán. A tanyai gazdák népes értekezlet keretében tartották gyűlést Áldozócsütörtökön, amelynek keretében a tanyavilágot érdeklő sürgős kérdéseket vitatták meg. A gyűlésen a Faluszövetséget Szekecs László dr. főtitkár képviselte. Szilvássy József sövényházi tanító lendületes beszédben mutatót rá a tanyavilág sürgős megoldásra váró feladataira, különösen kiemelve az ut, az egészségügy és a gazdasági élet szükségleteit. Utána Szekecs László dr. tartott hosszabb előadást a tanyai szervezkedésről, egybekapcsolva azzal, hogy mindaddig, míg az alföldi tanyavilágot gazdasági kivasutakkal és jó utakkal el nem látjuk, addig annak gazdasági életét felmenteni nem lehet. A jelenlevő gazdák közül felszólaltak még Tábi Mihály, Boros Sándor, Vörös Menyhért, továbbá Halmos Géza tanító, Tarr Zoltán és Ménéssy Mihály gazdálkodók. A Faluszövetség a következő tisztikarral alakult meg: Diszelnökök: Örgyó Pállárcini Alfonz nagybirtokos és Pogány Frigyes államtitkár, képviselő. Tiszteletbeli elnökök: Rappensberger István főjegyző, Dudás Károly plébános. Elnök: Szilvássy József tanító. Alelnökök: Halmos Géza tanító, Ménéssy Mihály gazdálkodó. Titkár: Tar Zoltán tanító. Pénztárnok: Faragó Antal. Ellenőr: Zeley Pál. Számvizsgálóbizottság: Vitéz Alács Sándor igazgatótanító, Kakusi József dr. adóügyi jegyző és Ménéssy József gazdálkodó. A választmány tagjai: Tábit Mihály, Barsi Sándor, Pólos Menyhért, Kor István, Tót Pál, Bali Mihály, ifj. Tábit Mihály, Kovács István, Tábit Kálmán és Escegi Antal.

PIROS PÜNKÖSD NAPJÁN. . .

*Piros pünkösöd napján
Kertünk kivirágzik:
Mint a százsziñü szívárvány,
Anyi színbe játszik.*

*Hej, Janó, ha látnád,
Milyen szép a kertünk:
Nemrégen még ennyi szépet
Remélni se mertünk!*

*Hej, Gyorgye, ha tudnád,
Mennyi a virágunk:
Rózsatoról rózsabimbót
Egyet le nem vágunk!*

*Hej, Misu, ha néznéd,
A szemed káprázna,
S könnyeidtől a mi kertünk
Harmatosra ázna!*

*Valamikor régen
Együtt ültünk itten;
Olyan szép piros pünkösödöt
Ád-e még az Isten?*

*Piros pünkösöd napján
Kertünk kivirágzik:
Mint a százsziñü szívárvány,
Anyi színbe játszik.*

*Hazajöttök újra
Bűnbánó testvérek:
A nagy magyar éjszakába,
Virradást remélek.*

*Hej, Janó, ha szólnál:
Nem jobb volt-e akkor:
A mi kertünk zöld pászitján,
Meggihent a bocskor!*

*Lábad fel nem törte
Rossz utak göröngye:
Rád mosolygott kis kertünkben,
Falunk legszebb gyöngye.*

*Hej, Gyorgye, ha jönnél,
Bűnbánón, sirva:
Jóvá fordulhatna minden,
Ahogy megvan írva!*

*Hej, Misu, ha kérnéd,
Bocsássunk be újra:
Örömeiben dudád is a
Régi nótát fujja . . .*

GYALOGOS PÉTER.

Kilépett a szociáldemokratapártból egy volt képviselő. A szociáldemokrata párt — mint ismeretes, — Herczeg Ferenc revíziós javaslatát nem tette magáévá és nem csatlakozott a magyar revíziós mozgalomhoz, hanem mindenféle kibujóval különféle feltételeket szabott, amelyeknek teljesítése után akart csak a revízió munkájában résztvenni. A szociáldemokratapártnak ez a köpönyegforgató állásfoglalása birta rá *Pikler Emil*, volt szociáldemokrata képviselőt arra, hogy *kilépjön a pártból és egyttal bejelentse csatlakozását a magyar revíziós ligához*. A volt szociáldemokrata képviselő hosszabb cikkben indokolta meg eljárását, amelyben többek között a következőket mondja: „*Amíg Angolországban Mac Donald, Németországban pedig Herrmann Müller szociáldemokrata kancellár, a nemzeti egység jegyében, hazájuk nagyságáért való harcba viszik a munkásságot, addig nálunk lehetetlenné akarják tenni a pártvezérek, hogy a magyar munkás minden áldozatra kész, forró szeretetébe zárja hazáját.*” *Pikler Emil* vezetőtagja volt a szociáldemokratapártnak, elhatározásának tehát komoly értéke van és remélhető, hogy bátor fellépésének tovább terjedő hatása lesz.

Négy községet egyesített a belügyminiszter. A belügyminiszter *Magyarüröm, Mecsekszentkút, Patacs és Káceráros* községeket egyesítette. Az egyesített nagyközség neve *Mecsekfalja*.

Erdély nem ünnepelte meg az oláh hódítás tízéves évfordulóját. A mult héten Oláhországban megünnepelték a trianoni országrablásnak tízéves évfordulóját. Az oláh kormány a *marasesti* csatatéren emlékművet állított az elesett oláh katonáknak és hatalmas ünneppel emlékezett meg Nagyrománia megalakulásának napjáról. Az oláh jubileumi ünnepektől a leigázott Erdély magyarsága természetesen távollartotta magát és a „*Magyar Székely Egyesület*!” kimondotta, hogy Erdély magyar lakossága önként nem vehet részt azokon az ünnepeken, amelyeket az oláh kormány rendez. — Budapesti a Társadalmi Egyesületek Szövetsége az elmúlt héten nagygyűlést tartott, amelyen határozati javaslatban tiltakoztak az oláh jubileum ellen és az elmúlt tíz esztendőre való hivatkozással a revízió sürgős megvalósítását kérték. A szövetség köte-

lékébe tartozó egyesületek az Erdélyért szóló gyász jeleül tízennégy napig gyászszalagon hordják a trianoni jelelényt.

A m. kir. állami sorsjáték jövedelme a népjóléti minisztériumnak engedtetik át és kizárólag jótékonycélu intézmények támogatására fordítatik. Az eddig rendezett 51 sorsjáték jövedelme számtalan közhasznú intézmény megermentését és fenntartását tette lehetővé. Most rendezik az 52. m. kir. jótékonycélu sorsjátékot, melynek húzása június 8-án lesz. Összesen 17.000 nyereemény kerül kisorsolásra. A nyereemények számát és összegét lényegesen felcmegették, a nyerési esélyeket megjavították. A főnyeremény 30.000 pengő. További nyereemények: 20.000, 15.000, 10.000, 5000, 2500, 2000, 1000 és számos nagyobb és kisebb nyereemény nyerhető, melyek mind készpénzben fizetettek ki. Egy sorsjegy ára 3 pengő, oly ósszeggel, amellyel mindenki megkísérlelheti szerencséséjét.

Megölte, mert nem akart hozzámenni. *Iványi László* özdígyári munkás Áldozócsütörtökön *Borsodnádason* agyonlötte *Érsek Olga* tízennyelce éves leányt. *Iványi* hónapokon át udvarolt *Érsek Olgának* és többször megkérte a leány kezét, de a leány mindannyiszor kikosarazta. *Iványi* Áldozócsütörtökön újból megkérte a leány kezét, de megint kosarat kapott. Erre előrántotta revolverét és kétszer rálöt a leányra. Az egyik golyó *Érsek Olga* szívet járta keresztül és a leány holtan esett össze. A leány bátyja birkokra kelt a gyilkossal és hosszú dulakodás után kicsavarta kezéből a revolvert. A gyilkos erre kétségbeesésben konyhakést kapott elő és mellbe szurta magát. Állapota rendkívül súlyos.

CÍFKA JÓZSEF

Budapest, V, Vilmos császár-ut 48. sz.

Telefonszám: Automata 928-92.

Pincegazdasági cikkek
szaküzlete.

A bor kezeléséhez és forgalombahozásához szükséges összes anyagok és eszközök. Borszivatlyuk, bortömlők, borszűrők, derítőanyagok, palackok, címkék, parafadugók, csapok, permetszők, kénporozók stb.

Ezerhatszáz kilométert lovagolt egy német kiscgazda. Ludwig Geuer, schleswig-holsteini kiscgazda szülőfalujából április 14-én lóháton Budapest felé indult. Geuer a június elsőjén és másodikán Budapesten tartandó országos lovas-ünnepségeken akar résztvenni és hazájából egészen Budapestig lóháton teszi meg az utat. A német kiscgazda május hó 7-én Passaunál elérte az osztrák határt és most Salzkammerguton keresztül Bécs felé tart. Budapestre előreláthatóan május hó 30-án érkezik. Geuer lovát, mellyel az ezerhatszáz kilométeres utat megteszi, a budapesti lovas-ünnep tővéb versenyszámára bevezette, sőt részt akar venni vele a dunántúli távlovaglason is.

Budavár visszafoglalásának emlékünnep. Május huszadikán lesz Budavár visszafoglalásának nyolcvanadik évfordulója. Az évforduló alkalmából az *Országos Rákóczi Szövetség* Budapesten, a Vigadó nagytermében, emlékünnepet rendez, melyen a törvényhatóságok és az összes magyar egyesületek képviselői megjelennek. Az országos jellegű ünnepségen a résztvevő egyesületek zászlóik alatt jelennek meg.

Meghalt Gulácsy Dezső képviselő. *Gulácsy Dezső*, a tarpai kerület egyeségszpartí képviselője, május hó 10-én, ötvenkilenc éves korában Budapesten elhunyt. *Gulácsy Dezső* néhány nappal ezelőtt betegedett meg tüdőgyulladásban és halálát szívgyengeség okozta. Holttestét Budapestről a beregmegyei *Gulácsra* szállították, ahol a családi sírboltban helyezték nyugalomra.

Százötvenezer pengő hagyott a debreceni vakoknak egy földbirtokos. *Szabados Ferenc* debreceni földbirtokos, aki nemrégén hunyt el, végrendeletében 150.000 pengős vagyonát a Debrecenben főgátlilantató vakok intézetére hagyta. A földbirtokos rokoniai igénykeresettel támadták meg a végrendeletet.

Sok ezer ember esett áldozatul a perzsiái földrengésnek. Perzsia északi részén az elmúlt napokban hatalmas földrengés pusztított. A perzsa-orosz határon húzódó *Árdek* folyó völgyében egyetlen város sem maradt épen. *Khorasszán* északperzsi tartományban a halottak száma hivatalos jelentés szerint több, mint kétezer. A rengések egész a *Kaspi-tóig* terjedtek és a földrengés folyamán *Silván*, *Budzsúr* és *Bangam* városok nagyrésze elpusztult s mintegy háromezer ember esett a földrengés áldozatul.

Háromszor gázolt egy pesti automobil. Mult vasárnap súlyos autószerencsétlenség történt Budapesten. A Váci-úton egy automobil kormányzórés következtében elütött egy biciklistát, majd nekiszaladt az utcsélén lévő padnak és elgázolta *Winter Anna* szobalányt és a karján lévő *Uden* Miklós másfél éves kisfiút. A gépkocsi a pad cölöpétől visszavágódott és nekirohant egy gázlámpának. A gázlámpát kidöntötte, majd pedig a közeli ház falának szaladt. A kerékpáros lába eltört, a szobalány és a kisgyermek súlyosan megsebesült.

Felvétel a községi közigazgatási tanfolyamokra. A belügyminiszter a nyíregyházi, egri és szombathelyi községi közigazgatási tanfolyam 1929/30. évi három féléves tanfolyamára pályázatot hirdet. A közigazgatási tanfolyamokon az előadások szeptember hó 15-én kezdődnek. A pályázati kérvényeket a belügyminiszterhez kell címezni, 1.60 pengő okmánybélyeggel kell ellátni és július hó elsőjéig annak a vármegyének a főispánjához kell benyújtani, akinek területén a folyamodó jegyzői irodái gyakorlatot végzett. A tanfolyam hallgatói tandíj fejében, amelyben egyuttal a lakás, fűtés, világítás és egyéb költségek is belefoglalhatnának, a három féléves összesen hatszáz pengő kötelesek fizetni. A féléves kérvényhez mellékelni kell az érrettség, erkölcsi, születési és a jegyzői gyakorlatot igazoló bizonyítványt. A tanfolyamokon a beiratás szeptember hó 10-én kezdődik.

Tizenháromezer méter az új magassági világrekord. *Souce* amerikai repülőhadnagy a napokban új magassági rekordot állított fel, ugyanis 40.000 láb, azaz több mint 13.000 méter magasságra repült. A repülőtiszt felszállás előtt vattával tömte be orrát és csak száján lélekzett. *Souce* leírása szerint háromezer méterig könnyen repült felfelé. Négyezer méternél már az oxigéntartályt kellett igénybe vennie, hater az méternél pedig a hőmérséklet olyan rohamosan csökkent, hogy a fűtőkészüléket kellett üzembe helyezni. Kilencezer méternél már megfagyott a kenőolaj és ettől kezdve a repülő borzalmas kifizdelmet folytatott a hideggel. Szemüvegét teljesen beborította a jég, szemét majdnem megfagyta és a kis légnyomás következtében tagjain rettenetes fájdalmat érzett. Tizenháromezer méter előtt már kábulatba esett és alig hitte, hogy élve feljebb tud emelkedni. A leereszkedésnél egyszerre 700 métert zuhant, majd pedig lassan ereszkedett a földre. Az amerikai repülőtiszt a rekordmagasságot huszonnégy perc alatt érte el.

Háromévi börtönrre ítétek látítás miatt egy budapesti ügyvéd. Még tavaly ősszel történt, hogy *Kis Jenő* dr. budapesti ügyvéd, a szociáldemokratapárt fővárosi bizottsági tagja, röpiratot adott ki, amelyben élesen kikelt a mai társadalmi be rendezkedés ellen. A röpirat a munkasztaályt a polgári társadalom elleni gyűlöletre izgatta és a munkasztaály kizárólagos uránaknak erőszak utján való megteremtését kívánta. Az ügyesség igazítás büntette miatt vádiratot adott ki a szociáldemokrata ügyvéd ellen, akinek ügyét a múlt héten tárgyalta a budapesti büntetőbíróvárszék. Az ügyész vádbeszède és a védő felszólalása után a törvényszék *Kis Jenőt a tulajdon ellen való igazítás és a királyság intézménye ellen való látítás büntetésében háromévi börtönbüntetésre* ítélte. Az ítélet elhangzása után a szociáldemokrata ügyvédet azonnal letartóztatták.

Gamma, orvosok által elismert hajnyosvosztó szer, egyszerű smind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtüköletesebb gyógyszerre; továbbá a „Gamma” hajszappan teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fejbor teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Gyártja: *Friedler Laboratórium*, Budapest, Murányi-utca 46.

Agyonütöttek egy esendőt a Balaton partján. A napokban megdöbbentő gyilkosság történt *Balatonamárdi* határában. *Réthy Flórián* esendőtiszbevettes az őrzőát alkalmával igazolásra szállított fel két csavargót. Az igazolás alkalmával tolvajkulcsokat és betörőszerszámokat talált a csavargóknál. *Réthy* a melléje beosztott esendőt a közeli majorba küldte, hogy a csavargók nem követték-e el a majorban betörést. Amikor a esendőr félóra múlva visszaérkezett, *Réthyt összetört fejvel holtan találta meg az országot árkában.* A csavargós agyonverték a köteleességét teljesítő esendőt. A gyilkosság felfedezése után széleskörű hajszja indult meg a gyilkos csavargók után.

Eltitéttek két levényt. *Horráth Géza* szigetvári levente gyakorlat közben megtámadta és megütötte oktatóját. A kaposvári királyi törvényszék *Horráth Gézát* bűnösnek mondotta ki és tizennégy napra fogházra ítélte. A pécsi ítélőtábla az ítéletet jóváhagyta. *Győrökös József* pölöskefői levente engedetlen volt oktatójával szemben, amiért is hatóságértés címén *hatvan pengő pénzbüntetésre* ítélték.

Patkányok, egerek, mezeiegek tökéletes kiirtására legjobb ajánlható a „Ratinol” irtószert, mely fertőzőbetegséget plántál az illető állatfaj közé és nemcsak azon állatot pusztítja el, mely közvetlen evett belőle, de a vele érintkezőket is gyökerezen kiirtja, anélkül, hogy más hasznos háziállatra, avagy az emberre veszedelmes volna. Így bármely élelmiszert mellett szabadon alkalmazható. Ugyanezen cég előállít sváb-, ruszn-, csótány-, hangya- stb. rovarirtószereket is, mely irtószert csak egyszeri kirakással néhány nap alatt tökéletesen kiirtja eme kellemetlen férgeket. Napiarban utánvétellel szállítja: *Ratinol Laboratórium*, Budapest, Murányi-utca 36.

Tudja azt már minden teje, olosz husnak hig a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb maradj mindig *Schvarcz*

Schvarcz József és Társa

Budapest, Vilmos császár-ut 53.

(Alapítva: 1884.)

(Cégtulajdonos: Müszaki Unió R.-T.)

Ön bizonyára felhasználja a jó alkalmat és féláron felutazik Budapestre, hogy megtekintse az ideai tavaszi áruvásárt. Cikkeink sokaságára való tekintettel, mi nem állítunk ki: ellenben meghívjuk Önt üzlettelepünknek meglátogatására, hol is ezen jegy bemutatása ellenében vásárlásai után, a vásár tartama alatt, 5 százalék külön engedményben fogjuk részesíteni. Legyen tehát szerencsénk.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Három alatt pincét akarok építeni cementből, hogy az esővíz be ne hatolhasson. A föld talaja igen ritka, mennyi cementet használnak négyzetméterenként, mert a fal 50 centiméter vastag? 2. Hol lehet cementet vásárolni? 3. Hol lehet ócska vasuti síneket vásárolni? 4. Hol kapható Eternit pala (S. J. Nagybörzsöny). — **Felelet:** Beton készítéséhez falazásnál általában köbméterenként 150 kilogramm cementet szoktak használni. Pillérepítkezéskor 300 kilogrammot szokás. Legjobb lenne, ha pincéje alját előbb, mintegy 6 centiméteres betonréteggel vonná be, majd erre egy 2 centiméteres aszfalt-szigetelő réteget tenne, ami fölé ismét cementréteg kerülne. A legfelső cementréteg 8 centiméter vastagsága lehet. Még cél-szerűbbnek találnánk, ha a házfalon kívül egy segédfalat emelne. A segédfal és a pincefal közé ismét csak 2 centiméteres aszfaltszigetelő réteget kell tennie. Így biztosítva van a teljes vízmentesség. 2. Cement bármelyik szövetkezetben kapható. 3. Ócskavaskereskedőnél. 4. Budapesten, az Eternit vállalatnál, Andrásy-ut 51.

Kérdés: Ugy hallottam, hogy négy rejtvényt kell megfejteni, hogy részt vehessek a „Vasárnap” jutalomkönyvre sorsolásán. Egy számból kell-e megfejteni a négy rejtvényt, vagy pedig elegendő, ha több számból fejtem meg? (Ifj. Zs. J. Boldog.) — **Felelet:** A négy rejtvényt egy számból kell megfejteni.

Kérdés: A háború végén mint 40 százalékos rokkantát biztosítottak el. Az ősi felülvizsgálaton 50 százalékos rokkantnak minősítették. Most mégis 25 százalékos rokkantakhoz soroztak. Mit tegyek, hogy a magasabb rokkantdíjat kapjam? (B. L. Prónafalva.) — **Felelet:** A rokkantfelülvizsgáló bizottság jelentéseit a népjóléti minisztérium bírálja felül. Ha az ön ügyében már a minisztérium ítélkezett, úgy az ellen felelbezzés nincsen. Ha a minisztérium még nem ítélkezett, úgy kérvény-nyel forduljon a minisztériumhoz és kérje rokkantságának nagyobb százalékban való megállapítását. Az ősi felülvizsgálás az utolsó ilyen felülvizsgálát volt és újabb felülvizsgálát már nem lehet.

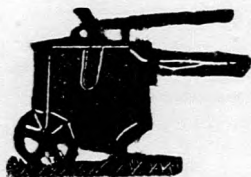
Kérdés: 1. Huszvéres vagyok, csendű szeretnék lenni. Hová forduljak, hogy felvegyenek. 2. Mi szükséges ahhoz, hogy valaki pénzügyőr lehessen? (V. J. Csajág.) — **Felelet:** 1. A csendűséghez való felvétel végett fordulhat bármely csendőrképzési parancsnoksághoz. Így ajánljuk, hogy írjon a budapesti m. kir. első csendőrképzési parancsnoksághoz (L. Bőszörményi-ut 21. lak tanya) és érdeklődjön a felvételt felől. 2. Hivatalosan nincsen végzettséghez kötve, de előnyben részesülnek a négy polgári iskolát, vagy középiskolát végzett jelentkezők. Forduljon a budapesti magyar királyi pénzügyőri biztossághoz, Budapest, VIII., Fiumel-ut 8. lak tanya.

Kérdés: Hat elemi iskolát végeztem, 16 éves vagyok s katonatiszt szeretnék lenni. Apám nyugalmazott rendőr, hogyan juthatok be valamely állami katonaiskolába? (K. A. Székesfehérvár.) — **Felelet:** A magyar királyi reáliskolai nevelőtintézkedésbe elemi iskolát végzett 10–12 éves ifjakat vesznek fel. Ennél idősebbeket legfeljebb kivételesen korengedély alapján. Ajánljuk, hogy magánaton végezze el a reáliskola alsóbb osztályait, vagy esetleg mind a nyolc osztályát és azután kérje felvételét a magyar királyi honvéd Ludovika Akadémiába, ahonnan majd mint főhadnagy kerülhet a hadsereg kötelékébe.

Kérdés: Mennyit ér az 1910. évi porosz ezermárkás bankjegy. 2. Be lehet-e váltani a régi osztrák-magyar bankjegyeket? (Sz. E. Bogdács.) — **Felelet:** 1. 2. Egyik bankjegyet sem lehet már váltani.

Kérdés: Milyen gyártmányú detektoros verőkészüléket vásároljak? (B. K. Szabadbattyán.) — **Felelet:** Jó minőségű detektoros készülékek a Telefongyár, a Süss Nándor mechanikai gyár, a Telefunken gyár stb. gyártmányai. A kért készületek bármelyik rádiókereskedésben kaphatók.

Lokomobil, fecskendő, kötszerládák, szárny-szivattyúk, főmlők, csövek, armaturák, minden üzemszükségleti cikk

Vermorel-permefezők eredeti francia és hazai gyártmány, **részgálic, raffia, kénpor**
Schvarcz József és Tsa
Budapest, Vilmos császár-ut 53.
Alapítva 1884. (Cégtulajdonos: Műszaki Unió Rt.)

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI., 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzéket.

Kérdés: Feleségem gyermekágyi segélyt kapott, kérhetek-e szoptatási segélyt is és hol. 2. Igaz-e, hogy négy gyermek után több családi pótlékot adnak? (J. Gy. Ersekcsanak.) — **Felelet:** 1. Mint állami utkaparó forduljon a kért segélyért a népjóléti minisztériumhoz. 2. Egyelőre még nem nagyobb. Máltánnyos lenne természetesen, ha a többesadú állami alkalmazottak nagyobb családi pótlékot kapnának. Harmadik kérdésére lapunk kis terjedelme miatt a lapban nem válaszolhatunk.

Kérdés: 1. Tizenhét éves vagyok, a jutasi altisztképzőiskolába szeretnék bekerülni. 2. Mikor van ott felvétel az intézetbe és küldenek-e az intézetből felvilágosítást? (O. F. Püspökmárok.) — **Felelet:** 1. Az altisztképzőintézetbe való felvétel kellékeit, valamint az összes tudnivalókat megudhatja az intézet igazgató-ságától. 2. Írjon levelet az igazgatóságához és leveléhez mellékeljen válaszlevegelyt.

Kérdés: Mennyi az 1922. év októberi kétszáz koronának mai értéke? (Előjáróság, Köveskut.) — **Felelet:** Az 1922. évi október havi 200 korona mai pengőértéke körülbelül ötven fillér.

Kérdés: Hol lehet az anyorozsot értékesíteni? (5228. számú előfizető, Bakonyszentivány.) — **Felelet:** Teljesen tiszta anyorozsot vásárol a Pantográf Gyógyóanyagkereskedelmi R.-T. Budapest, V. ker., Visegrádi-utca 7. és a Neruda Nándor Gyógyóanyagkereskedés, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 10.

Kérdés: Tizenhat éves vagyok, mechanikus szeretnék lenni, hová forduljak? (N. L. Dunaremete.) — **Felelet:** Mechanikus, azaz gépszerelő lehet, ha a négy polgári iskola elvégzése után beáll valamelyik gépszerelő műhelybe, vagy elektromosszerelő műhelybe inasnak. Ha a négy polgári iskola után egy évet gyakornokoskodik és a gyakornokai év után felvétetheti magát a m. kir. felsőipari iskola fém- és vasipari szakára, akkor géptechikus, vagy elektrotechnikus lehet. A felsőipariskola tanfolyama három évig tart. A felsőipariskola Budapesten, VIII., Népszínház-utca 8. szám alatt van. Kérheti még felvételét a m. kir. elektromos ipari iskolába is, amely Budapesten, VIII., Tavaszmező-utca 12. szám alatt van.

Kérdés: Négyen vagyunk testvérek, a hagyatékot apánk szét akarja osztani, de a három fiunk többet akar adni, mint a leányunk, pereskedhet-e a leánytestvérünk szülők halála után? (H. G., 3748. sz. előfizető.) — **Felelet:** Azt tanácsoljuk, hogy az ajándékozási szerződés elkészítése végett forduljanak egy helybeli ügyvédhez, vagy ha van közjegyző, közjegyzőhöz. Ha leánytestvéreik az öt megillető köteles résznél kevesebbet kaptak, úgy a szülők halála után Joga van a többi testvéreiktől azt követelni akár per útján is, hogy az ő hagyaték részé a köteles rész erejéig egészítsék ki.

A „Vasárnap” kiadóhivatala:
VIII., József-körút 5. szám.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1929. évi május hó 15-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkérésre ingyen küld a

VASÁRNAP kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 5.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám, II. emelet 207.) közlése szerint a következők uradalmak és birtokosok keresnek mezőgazdasági munkást:

1. Csapatosat:

Österreichischer Deutz (Gyöngyös) 50 szőlőmunkást. — **Baghy Gyula** (Pusztakenyel, Jász-Nagykun-Szolnok vm.) 22 pár aratót, szemben részvele 10 százalékos és élelmezés, de összel 2 m. hold kukoripát kiszednek 100 kilogramm búzáért és m. hold tengerit letörnek, 10-ik részért élelmezés mellett. — **Bauer Miksa** (Homokszentlőrinc, Pest vm.) 12 férfi summást répa-, szőlőmunkára, esetleg iga mellé. Havibér 100 kg. buza, 100 kg. rozs és 10 pengő, élelmezés nélkül. — **Báró Malcomes Gyula** (Csibrák, Tolna vm.) 12 pár summást és aratómunkást 5 óra. — **Kálmán Zoltán** (Kiskunhalas, debreci szőlőtelep) 3½ óra 20 férfi munkást szőlőbe, havi 2 mm. búzáért, élelmezés nélkül, vagy 1 mm.-ért élelmezés mellett.

2. Egyeseket.

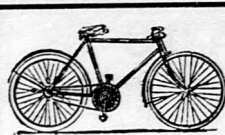
Özr. Bíró Kálmán (Fegyvernek, Jász-Nagykun-Szolnok vm.) egy gépészkovácsot, évi bér 20 mm. buza, 4 mm. árpa, 1 liter tej naponta, 24 kg. szalonna, 20 kg. só, 1800 fl tengeri, 200 fl kerti föld, lakás, fűtés, 2 sertés- és baromfitartás. Béréseplésből 4 százalék, bérészántás után holdanként 1½ kg. buza. Évi bérbé némi készpénz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. Gy., Nagybatony: Közlünk belőlük. — **B. T. J., Dorogháza:** Fozadja legészintébb köszönetünket előfizetőgyűjtő fáradozásaiért. Kérjük, továbbra is támogassa lapunkat. — **Sz. J., Pereked:** Rejtvényei jók, válogatunk belőlük. — **K. Gy., Zagyaróna:** Valamelyikre sor kerül. — **Ifj. M. E., Elismerő** sorait hálásan köszönjük és kérjük, ajánlja lapunkat ismerősei körében. Próbálkozzék meg azzal, hogy táborunkat új előfizetőkkel gyarapítsa. — **F. M., Mész:** Tréfája jó, sor kerül rá. — **V. S., Sajnos,** mindezekig a fennálló nehézségek miatt nem tudtuk ezt a kérdést dűlőre juttatni. Reméljük azonban, hogy valamelyes megoldást mégis csak találunk. Szíves és megértő türelmüket kérjük. — **J. J., Tápócsés:** Önnek is hálás köszönetünket küldjük önzetlen munkájáért. Ha a „Vasárnap” valamennyi olvasója annyira szíven viselné lapjának sorsát, mint Ön és minden elkövetne, hogy új előfizetőkkel szaporítsa táborunkat, akkor nagyon sok tervünket és célunkat meg tudnánk valósítani a falusi nép érdekében. Kérjük, folytassa tovább is munkáját. — **S. A., Balatonicsó:** Tréfája jó. — **Rábakúzi:** Ez is bevált. — **M. L., Dunaremete:** Nem tudjuk megérteni, mi az oka annak, hogy lapját rendszerlenül és hiányosan kapja. Vizsgálatot indítottunk, melynek során kiderült, hogy kiadóhivatalunk minden héten pontosan elküldi az Ön címére a lapot. Kérjük, forduljon a helybeli postához és érdeklődjék afelől, vajjon nem ott történik-e hiba a kézbesítés körül. Fozadja őszinte köszönetünket lapunk érdekében vezetett lelkes munkájáért, melyet bizonyosan tovább is folytatni fog. Rejtvényeiből a közeljövőben közölni fogunk. — **M. K., Csikóstóttós:** Ezekből is találunk közlése alkalmasat. — **M. I., Nagypall:** Őszinte szívével olvasunk sorait. Nem tudtuk elképzelni, mi az oka annak, hogy az Ön nevével oly régóta nem találkoztunk a rejtvény- és tréfabeszítők sorában. Most már mindent értünk és igaz szívevel kívánjuk, hogy mielőbb visszanyerje teljes egészségét.

BUTOR LÁNYINÁL

nagy választék, olcsó ár, kényelmes fizetési feltételek mellett
Lányi, Akácia-u. 7.

33 év óta a világot uraló
eredeti angol

THE CHAMPION ROYAL STAR KERÉKPÁROKAT

havi 16 és 20 P részletre. Kerékpáralkatrészeket: lánc, pedál, nyeregket stb. nagybani gvári árban. Külső gumik 6.50 P-től, belsők 2.10 pengőtől. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpárnagykereskedők. VIII., József-körút 41. Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1869 Budapest, VIII., József-körút 41. Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1869.

TRÉFÁK

A paranes.

Bíró a kisbíróhoz: Te Jóska, ezt a paranesot végrehajtod, mert elő van írva.

Jóska: Nagyszerű, hisz katonáéknál a borju is elő van írva.

Bíró: No és?

Jóska: És a baka mégis — hátul hordja.

(Beküldte Peti János Liszról.)

Jó tanács.

— Hát kigyelmed mit csinál ott a fán?

— Meguntam az életemet, hát felakasztottam magamat.

— De hisz azt ne így tegye, hanem vegye a kötelet a nyakára!

— Próbáltam már, de akkor nem kapok levegőt.

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiből.)

Ami a legfontosabb.

— Ha azt akarja, hogy elvállaljam az ügyét, — mondja a híres ügyvéd — akkor el kell mondania az igazat, csakis az igazat. De igaz legyen ám!

— Jó kérem, Hát hol is kezdjem? — kérdi a látogató.

— Kezdje el azzal, hogy mondja meg, mennyi pénze van.

(Beküldte Molnár Gábor Tivadarról.)

Kifogás.

A esendőr megszólítja az uton haladó polgárt:

— Hát atyafi, nem tudja a rendeletet, hogy nem szabad a szekerre felülni ökrösfogat után?

— Dehogy nem, — válaszol az atyafi — akkor jutott eszembe, mikor megláttam a tiszthelyettes urat.

Milyen célra?

Vevő a papirkereskedésben egy kiló jóminőségű papírt kér.

— Milyen célra paranesolja uraságod? Csomagolni?

— Verseket akarok rá írni . . .

— Igen . . . De az így leírt papírost azután milyen célra használja fel?

(Beküldte Boros Károly Szabadbattyánból.)

Csak gyorsan.

Egy uriember kezében egy női kalapot tartva, rohanva siet hazafelé.

— Hova, hova, olyan sietéssel? — szóítja meg szembejövő barátja.

— Sietek ezzel a kalappal haza a feleségemhez, mert félek, hogy mire hazazérek, kimegy a divatból.

(Beküldte Simon I., Vindornyasziglőről.)

A puccer.

A hadnagy rászól az inasra:

— Hé, te, marha, mind a két cipő ballábára való.

Az inas kimegy, pár perc múlva bejön és jelenti:

— Hadnagy ur, alássan jelentem, a másik pár sem jó, mert az meg mind a kettő jobbára való.

A cigány ne a felesége.

— Kedves, aranyos bíró uram, csókolom a kezét-lábát, vitesse rögtön feleségemet a doktorhoz!

— Mi baj érte a feleségedet ilyen hirtelen?

— Hát megharapta a veszett kutyát!

— Talán a kutya a feleségedet?

— Az, az, hogy a fene ette volna meg mind a kettőt!

(Beküldte Kamu Péter Szaporódról.)

A HOLT KÉZ.

BÜNYGI REGÉNY. — IRTA: THOMAS WALSH.

(14-ik közlemény.)

— Hogy vagy, öreg csataló? Rég volt ilyen szép vendéged, mi? No, mi az, megnémultál? Ugy látszik, már a csontjaidra megy az öregség meg a reuma. Nohát, csak nyisd ki az ajtót, azután kotródj!

Az öreg kelletlenül engedelmeskedett, közben azonban csak úgy villámlottak a szemei valami ismeretlen indulatban. Aztán tempós csoszogással otthagya a két férfit s az egyik ablakmélyedésbe huzódott vissza. A két férfi ügyet se vetett rá.

Briks és Harper beléptek a nyitott cella-ajtón és gondosan behajtották azt maguk mögött. Szűk, levegőtlen, de eléggé világos helyiség volt ez, ahová beléptek. A falakat kék tapéta borította, a mennyezetről ugyancsak kék villanyfény áradt, a szobában azonban néhány furcsa butordarabon kívül jóformán semmi sem volt. A sarokban az egyik széken összegörnyedve ült egy szőke fiatal leány — Mary Burton. Fejét fel sem emelte a belépők felé, akik teleshájjal kiabálva és gunyolódva üdvözölték.

— Nos, hercegnő, mit szól a lakosztályához? — szolt Briks. — Kellemes hely, mi? Annyira kellemes, hogy elhatároztuk, mi is ide költözünk, hogy felvidítsuk a magányát. Majd mulattatni fogjuk egy kicsit egymást, hogy ne nagyon unatkozzunk. Na, jöjjön már közelebb, hisz nem harapunk mi.

A leánynak egy arcizma sem rándult meg és válasza se méltatta a férfit.

Briks dühbe jött.

— Ejnye, ejnye, de fent hordja az orrát a kisaszszony! Harper, emeld csak ki abból a sarokból és hozd közelebb. Hiszen, ha szórakozni akarunk, rá is szükség lesz. Ugy-e, hercegnő? — fordult a leány felé.

Harper röhögve engedelmeskedett, megfogta a leányt csuklójánál fogva s a szoba közepére penderítette a földre. Közben Briks a falhoz lépett s néhány perc alatt egy hatalmas drótkötélben csüngő csigát eresztett le a mennyezetről. Gunyos kiáltások röppentek el a két férfi ajkáról, miközben a leányt összekötötték kezineél fogva, és ráakasztotta a csiga kampójára. Közben a lábait is összekötötték és a kötelekre Harper hatalmas súlyokat akasztott.

A leány teste teljesen megfeszült ez alatt az emberetlen kínzás alatt, arca eltorzult, de összeszorított ajkát egyetlen zokszó sem hagyta el. Az egyik férfi a hájába

csimpaszkodott s annál fogva kezdte lóbálni, a másik pedig hosszú, hegyes vasdarabokat szedett elő egy fali szekrényből, amiket egy benzínlámpa lángjánál kezdett tüzesíteni.

— Remélem, izlik a hinta-palinta? — kacagott ördögi arccal Harper. — Briks komám, gyérünk már azzal a pálcikákkal, mert még megtalál fázni a hercegnő...

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Május 19-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Ujpest. — Kirakodóvásár: Szegvár

Május 20-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Katymár, Lajosmizse, Tápiószentmárton.

Május 21-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Csurgó (sertésvásár bizonytalan), Drávafok, Fertőszentmiklós, Kisbérpáti, Gyöngyös, Kömlő, Lepsény, Nógrád, Somogyvár (sertésvásár bizonytalan), Szamoszeg, Tamási (sertésvásár bizonytalan), Zalaegecszeg, Zala-szántó. — Állatvásár: Dunaföldvár, Salgótarján. — Ló- és marhavásár: Tata. — Sertés- és kirakodóvásár: Rajka. — Marha- és kirakodóvásár: Répe-szentgyörgy. — Kirakodóvásár: Tatabánya.

Május 22-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Csapod, Igal (sertésvásár bizonytalan), Mucsk (sertésvásár bizonytalan), Somogy-szob (sertésvásár bizonytalan), Zalaszentlászló (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Dunaföldvár, Salgótarján. — Sertés- és kirakodóvásár: Tata.

Május 23-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Bodrogkeresztur, TabaJD, Tét, Vársárosbéc (sertésvásár bizonytalan).

Május 24-én, pénteken.

Nincsen vásár.

Május 25-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Bátó (sertésvásár bizonytalan), Cibakháza, Görcsöny, Himesháza, Nagyrákos, Zala (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Hódmezővásárhely.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 13-án.)

Gabonatözsde.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (pompt) szállítani, s vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapestben.

Buza: tiszavidéki 77 kg-os 24.90—25.20, 78 kg-os 25.15—25.45, 79 kg-os 25.45—25.55, 80 kg-os 25.70—25.90, felsőtiszai 77 kg-os 24.45—24.75, 78 kg-os 24.70—25.00, 79 kg-os 25.00—25.25, 80 kg-os 25.25—25.45, fejemegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 24.25—24.50, 78 kg-os 24.50—24.80, 79 kg-os 24.80—25.00, 80 kg-os 24.95—25.15, pestvidéki 77 kg-os 24.25—24.50, 78 kg-os 24.50—24.80, 79 kg-os 24.80—25.00, 80 kg-os 24.95—25.15. — Rózs pestvidéki 20.80—20.90, más 20.80—20.90. — Árpa elsőrendű 26.00—26.50, közép 25.80—26.00, sörárpa felvidéki 28.00—28.75, egyéb 27.00—27.50. — Káposzta 27.50—28.50. — Zab elsőrendű 25.40—25.60, közép 24.50—24.75. — Tenperő tiszai 28.80—29.20, egyéb 27.00—27.20. — Korpa 17.50—17.75 pengő métermázsánként.

52-ik M. Királyi Állami Sorsjáték

Főnyeremények:

30.000, 20.000, 15.000, 10.000

pengő készpénz.

Nyeremények: 2-szer **5000**, 4-szer **2500**, 5-ször **1000**, 10-szer **1000** stb. pengő készpénz.

A nyeremények összegét kb. **60⁰/₀**-al főlemelték!
Összesen **17.000** nyeremény!

☛ Egy sorsjegyre **2 nyeremény** is eshet! ☛

Egész sorsjegy ára **3 pengő**.

Jövedelme közhasznú és jótékony célokra fordítatik.

☛ **Huzás június 8-án.** ☛

Sorsjegyek kaphatók az összes fővárosi és községi főpostán.

Postai rendeléseket — a pénz előzetes beküldése után — azonnal teljesít a Székesfővárosi magyar kir. pénzügyigazgatóság, Budapest, V., Szalay-u. 10. és az összes sorsjátéküzlet.

Határidőpiac.

A Határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki előadul májusban októberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladók októberben kell leszállítani, a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza májusra 24.17—24.19, októberre 25.90—25.91, márciusra 27.60—27.68. — Rozs májusra 20.75—20.85, októberre 23.06—23.08, márciusra 24.62—24.63. — Tengeri májusra 26.80—26.81, júliusra 27.10—27.12 pengő métermázsánként.

Az új buza és új rozs ára.

A gabonátözsde határidőpiaca az új búzát és rozst októberi búza és rozs névvel jelzi. 1929. évi május hó 13-án az új búzáért 25.90—25.91 pengőt, új rozsért 23.06—23.08 pengőt fizetnek métermázsánként.

Magyar. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) A megvethető magvaknak kereslete határozottan élénkező mondatú. Az érdeklődés előterében köles, moharmag, tengeri, fűmagvak, továbbá kaszálók és legelők, valamint kerti pászitok létesítésére való fűmagkeverékek állnak. Löheremag: Gyenge kereslet mellett ára változatlan. Lucernamag: Külföldről csak még szórányosan érkeznek kérdések, belföldi: jóminőségű árnak még van kelendősége. Taccsai búkkönyvből a készletek elfogytak. Moharmag: Némileg lanyhább irányzat mellett a kereslet jónak mondató. Vörös és fehér köles: Szilárd irányzatnál nagyobb mennyiségek kerültek forgalomba. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilogrammonként, nyersáruért, Budapesten: Löheremag 120—135, lucernamag 120—135, nyulszapuka 130—145, baltacim 58—62, vörösköles 31—32, csillagfűt fehér 25—26, napraforgómag fehér 50—52, gyöves 27—28, Viktória-borsó 30—40, moharmag 82—85, mustármag fehér 50—55 pengő.

Liszt, A nyílt piacokon: Buzadara 48—56 duplanullás finom részalulást 40—44, nullás 40—43, kettős főzöliszt 38—42, négyes kenyérliszt 36—40, hatos 34—36 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmány. Árpakorpa 21.50, borsókorpa 23, buzakonkoly 18.75, buzakorpa 18.25, buzatakarmányliszt 21.75, gabonamészék szártira 25, konkolydara 20.25, köleshéj darálva 12, lenmagpogácsa 32, napraforgópogácsa 25.50, repecpogácsa 23, rozskonkoly 18.75, repaszület, szártított 17.50, rozskorpa 18.75, rozstakarmányliszt 21.75, szójababpogácsaliszt 35, tökmagpogácsa 29.50 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban árak: nyári rózsaburgonya 30—32.50, ősi rózsaburgonya 20—22, Ella burgonya, dunántúli 17—18, szabolesi 20—21, étkezési Wohltmann burgonya 12—13, fehér burgonya 13—14 pengő métermázsánként.

Takarományvásár. Réti széna elsőrendű 0.1550—16.50, réti széna másodrendű 0.11—15, harmadrendű csomagolásra 8—10, lucerna és búkkönyv keverék 15.50, zabosbúkkönyvén 16, alomszalma elsőrendű 5, másodrendű 4.20—4.50 pengő métermázsánként.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 97—110, kivételesen 120, középminőségű 72—92, gyengébb 56—70, bika legjobb 96—100, kivételesen 108, középminőségű 86—96, gyengébb 72—84, tehén legjobb 90—100, kivételesen 110, közép 64—88, gyengébb 42—62, bivaly 66—90, növedék 64—96, kicsontozni való marha 30—40 fillér kilogrammonként elsőulában.

Szűrőmarhavásár. Élő borjú: Belföldi szopós: elsőrendű 1.40—1.48, kivételesen 1.50, másodrendű 1.30—1.38, élő bárány 1.25 pengő kilogrammonként elsőulában.

Tenyészmarhavásár és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.94—1, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.92—0.98, 1½—2 éves úszók 0.92—0.98, 1½—2 éves tinók 0.94—0.98, frislejős, fiatal tehén 1.40—1.50 pengő kilogrammonként elsőulában.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: esikó 30—95, igás kocsiló mehez, nyugati fajta) 300—675, igás kocsiló (könyű, nyugati fajta) 280—420, számár 20, alárendelt minőségű lovak 30—280, vágólovak 20—250 pengő darabonként.

Észelősvásár. Könyű sertés 132—146, közepes 146—166, nehéz 168—187 fillér kilogrammonként elsőulában.

Gyapja. A londoni gyapjaukező további folyamán az irányzat valamelyes lanyhult és ennek hatása alatt a hazai piacon a vevők árakat lejjebb szállították körülbelül 10 fillérrel. A forgalom mérsékelte és a következő árak jegyezhetők: középminőségű fésűs, vagy szövött gyapjuért 2.10—2.40, nagy uradalmi prima fésűs gyapjuért 2.40—2.50, finom szövöttgyapjuért 2.30—2.90, eredeti keresztzetlen báránygyapjuért 4—4.50 pengő kilogrammonként.

Nyersbőrpiac. Marhabőrök. Fizettek tarka ökör- és tehénbőrökért 35 kg-ig 1.10, 35—49 kg-ig 1, 49 kg-on felül 0.90 pengőt. Magyar bő-

rőkért 35 kg-ig 1, 49 kg-ig 0.90, 50 kg-on felül 0.80 pengőt. A kevésbé vágásos bőrök 5 százalékkal olcsóbbak voltak. Dunántúli marhabőr 30 kg-ig 1.20—1.25, duna—tiszaiközi 1.10—1.15, tiszavidéki 0.95—1 pengő kg-ként sémtesen mérve, 30—40 kg-ig 10 fillérrel, 40 kg-on felül további 10 fillérrel olcsóbbak az árak. Pittlingben szintén gyenge az üzlet és a jegyzések 1.60—1.70 pengő közt mozognak. — Borjubőrben az üzlet nem változott. A vásárcsarnokokban és a vásári üzletekben 1.80 pengőt fizetnek a fejes hosszalábú bőrökért kg-ként zöldszilyban. A kereskedelmi forgalomban kisebb eladások jöttek létre a legutóbbi árakon, amelyek a következők: budapesti vágatású és itt tároló borjubőrök 2.20—2.25, jobb vidéki 2.05—2.10, gyengébb minőségű és tiszavidéki 1.90—2 pengő kilogrammonként sémtesen mérve. — Lóbőr. A lóbőrüzet kedvetlen és az árak még mindig nem alakultak ki. A tárgyalások alapján, amelyek vevők és eladók között folyamatban vannak, kizárólag tájékoztatásul, az irányárakat a következőkben tüntethetjük fel, anélkül, hogy ezeken az árakon üzletkötés létrejött volna. Mészáros-lóborók Budapesten 220 cm-en felül 18—19, vitéken 16—17, kereskedelmi áru av vidék 220 cm-en felül 15—16, 200—220 cm-ig 12.50—13.50, 180—200 cm-ig 11—12, prima, száraz lóbor 11—13 pengő darabonként. — Juhbőrök. Ezen a piacon sem volt említéseműl változás. Újabb vevők Brezováról nem jelentkeztek. Az itteni nyakkereskedők változatlanul 1.80—1.90 pengőt fizetnek, míg a goromba juhborók ára 2.30—2.40 pengő. — Báránybőrben a vágóhídi jegyzések 6.40—6.50 pengő közt mozognak. Száraz bőrökért a vidéken továbbra is 10—10.50 pengőt fizetnek. A tarka és a goromba 50—60 százalékkal olcsóbb. A smáni darabjárt 50—60 fillért fizetnek. — A kecskebőrpiac nyomott, kecskebőrökért és héberlingekért vegyes tételekben 3—3.50 pengőt fizetnek. — A gidőbőrök ára 1.60—1.80 pengő közt váltakozik.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Vespencepénye, tisztított 380—600, rostélyos, vastagbátzsin, felsől, fehérpencepénye, gömböly fel-

Edzés

a célja az öntudatos test- és szépség-ápolásnak! A mosdótálba fröccsentett néhány csepp, vagy a fürdőkádba öntött néhány keveskanálnyi valódi

Diana-sósorszesz

bámulatosan felüdíti, magához téríti az embert, különösen nagy hőségben, betegség után bekövetkezett legyengült állapotban, vagy ideges kimerültség, lehangoltság esetében.

Fejldésben visszamaradt, sápadt, étvágytalan gyermekekre csodálatos élnkítő és edző hatása van este lefekvés előtt véghezvitt Diana sósorszesz-bedörzsölésnek!

BERGER IGNÁTZ
(Cégtulajdonos BARTÓK ÖDÖN.)

Budapest, IV., Károly-körut 28. (Közp. Városház.)

Mindenemű valódi tajtékpipa és szipka, borestlyán, angol bunyere papák, sétabotok, sakk- és dominó játékok a legjobb minőségben.

Javításokat elfogadok.

sál 220—320, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 140—300, gulyásnak való 120—160 fillér kilogrammonként. **Borjúhús:** Felszeletelt comb 300—400, sütnivaló 180—320, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 200—240, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 120—160, bárányhús, hátulja 220—300, eleje 140—220 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 260—350, friss comb, tarja, lapocka 240—300, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 80—160, vese velővel 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—380, vidéki 280—440, olvasztani való szatonna 220—250, sózott kenyérszalonna 240—280, füstölt 240—280, hárj 250—280, zsíros tepertő 200—260, helybeli sertésszár 200—260 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—600, csirke 240—400, újdonság 200—360, kappan 400—480, ruca 600—1200, lud 600—1200, pulyka 500—1200 fill. **darabonként.** — **Leölt állatok:** Tyúk 260—350, csirke 300—420, kappan 300—400, hizott ruca 300—400, sovány 220—320, lud, hizott 300—380, sovány 240—320, pulyka, hizott 280—350, sovány 200—240, ludmáj 500—1400, ludzsír és hárj 340—500, ludapróék 180—260 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 10—12, főzötojás 9—10 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harecsa 500—700, csuka 240—320, ponty 240—360, kárász 140—240, compó 200—240, keszeg 100—140, apró, kevert hal 120—160 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 15—50 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 38—40, lefőlözött 16—18, joghurt 100—176, tejszín 360, tejföl 180—220, centrifugált teavaj, tömbben 520—560, 10 dkg-os csomagolásban 560—680, főzévaj 400—480, szedett vidéki vaj 400—460, juhvaj 400—480, tehénváj 100—120, sovány tehénváj 60—90, juhtúró 300—360, kevertúró 240—300, hazai ementáli sajt 640—760, hazai trappista 330—400 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzélék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 90—140, hántolt egész borsó 100—140, feles 80—140, fehér, aprószemű bab 100—140, nagyszemű 110—160, szines 80—130, finom árpkása 80—100, durva 70—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—46, sárgarépa zöldjével —, petrezselyem kilogrammja 40—80, zeller kilogrammja 40—80, kalarábé, újdonság, darabja 50—120, őszifajta kalarábé kilogrammja 50—100, kevert zöldség 50—70, vöröshagyma zöldjével csomója 4—10, makói vöröshagyma kilogrammja 16—24, közönséges vöröshagyma 12—20, fokhagyma 40—80, dughagyma 60—120, savanyított fehérrepa 56—68, cékla 26—50, savanyított káposzta 50—68, kelkáposzta 60—90, galambsaláta, újdonság 100—240, rózsaburgonya 24—40, közönséges 16—24, kifli 30—44, tömör eszpergomba 300—600, ehető kúsmagomba 280—300, szárított gomba 2800, hónapos retek csomója 10—70, ugorka, újdonság 400, ceetes ugorka 160—200, vizes 120—140, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—200, sóska 50—120, tisztított paraj 20—40, gyökeres 10—26, főzött paradicsom literje 110—140 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 100—180, közönséges 60—160, hazai aszaltszilva 70—100, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 160—320, nagy, papírhéjú díó 140—160, keményhéjú 80—150, dióbel

400—560, héjazott mogyoró 340—460, héjazott mandula 500—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemes paprika 600—800, félédes, gulyás 500—600, rózsapaprika 360—500, erős 300—360, kereskedelmi 180—280, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergetett méz 240—260, házi színezappan 150—156, közönséges házi szappan 100—132 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzereknél 9—11, édesnemes paprika kg-ként 5.60—6.10, félédes paprika kg-ként 4.80—5, rózsapaprika kg-ként 3.80—4, másodrendű paprika kg-ként 1.20—1.50, harmadrendű paprika kg-ként 0.50—0.70 pengő. **Katocsda:** Édesnemes paprika kg-ként 4.80—5.90, rózsapaprika kg-ként 3.70—4, másodrendű paprika kg-ként 1.60—2.80, harmadrendű paprika kg-ként 0.60—1.20 pengő.

Fapiac. A tűzfapiacon az árak továbbra is szilárdak. Száraz hasábtűzfát a kartel magyar állomáról vagononként 250—260 pengőért szállít, míg egyes magyar termelők friss és gyengébb minőségű fáért ennél magasabb árakat kérnek. **Fenyőfában** a kereslet javult, keményfában a forgalom minimális.

Borpiac. A piac továbbra is lanya. Eladás kevés jött létre és az utóbbi időben az amúgy sem nagy export is gyengült. Az árak a következők: Falusiáru hektoliter és Mallingdofokonként 2.20—2.40, magasabb foku boroknál 3 pengőig. Urasági tételek alacsony foku boroknál 2.50—3 pengőig, magasabb foku boroknál 3—3.80 pengőig, minőség szerint literenként. Magasabb foku, különösen nemesebb fajborokért egyes helyeken magasabb árakat is fizetnek és ilyenek iránt mutatkozik némi kereslet.

Szesz és szeszszitalok. Az összes szeszkatégoriák változatlanul jegyeznek. A forgalom változatlan a detail-üzletben, finomított és denaturált szeszen élénk volt a kereslet. A gőzöléspálinkaüzletben a kiadást főleg a törkölypálinkában volt élénkebb. Jegyeztekik törköly 3.80—4, szőlivórum (nyári áru) 4.80—5, kék áru 6—6.20, borpalát (új) 4.80—5 pengő a termelő állományon 16.000 literfokonként, plusz 2 százalék forgalmi adó.

Idegen pénznemek vétele és eladási ára 1929. május hó 13-án: Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül:** Angol font 27.75, (27.90), dollár 5.73 (5.75), hollandi forint 2.30 (2.31), német márká 1.35 (1.36), svájci frank 1.10, (1.11) pengő. **Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:** Csehkorona 16.91 (16.99), szerb dinár 9.99 (10.05), francia frank 22.35 (22.55), olasz lira 29.85 (30.10), román lei 3.37 (3.41), lengyel zloty 64.10 (64.40), osztrák schilling 80.37 (80.72) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszokoronás arany 23 (23.30), ezüst egykoronás 0.38 (0.40), régi forint 1.05 (1.08), ötkoronás 2 (2.05) pengő. Szinarany kilogrammja 3830 (3836), szinezüst 102.5 (103.5) P.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UV BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkány-, egérintő „Ratinol“

sváb, rusznai, csótány-hangya stb. irtószerek,

biztos hatású irtószér, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utavéttel szállítja.

RATINOL LABORATORIUM,
Budapest, VII., Murányi-utca 36. szám.

Szerezte-e már
egy új előfizetőt
a „**Vasárnap**“-nak?

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. 1.
(Rókusfal szomszéban).
Rendelés egész nap.

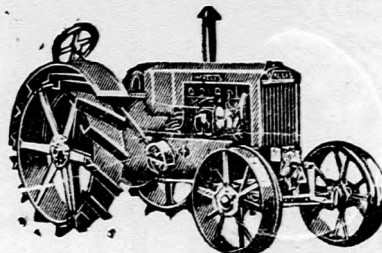
vér- és nemibeteg
betegek részére.
Ezüstszilvarsanoltás.

Felülmulhatatlan

a 20 HP és 30 HP

WALLIS
traktorok

teljesítőképessége,
tartóssága, olcsó üzeme.

Massey-Harris gyártmány!

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Messzemenő
garanciákkal

kedvező
feltételek
mellett
szállítja: